

Wojewódzki Sąd Administracyjny
we Wrocławiu

**Informacja
o działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
we Wrocławiu w 2020 r.**

Wrocław styczeń 2021

Wprowadzenie

Informacja o działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w 2020 r. przedstawia najważniejsze zagadnienia dotyczące Sądu i została opracowana w celu przedstawienia Zgromadzeniu Ogólnemu Sędziów w wykonaniu obowiązku wynikającego z 24 § 4 pkt 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - *Prawo o ustroju sądów administracyjnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2167 ze zm.).

Obok podstawowych danych liczbowych, informacja koncentruje się na analizie działalności orzeczniczej Sądu i prezentuje najistotniejsze orzeczenia, pojawiające się w nich zagadnienia prawne oraz wyrażone tam poglądy.

Przedstawiając Informację o działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w 2020 r. pragnę podziękować wszystkim pracownikom Sądu: sędziom, referendarzom sądowym, asystentom sędziów, urzędnikom sądowym oraz pracownikom administracyjnym niebędącym urzędnikami za to, że swoją ciężką pracą i zaangażowaniem przyczynili się do sprawnego funkcjonowania Sądu w minionym 2020 r.

Ireneusz Dukiel

Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
we Wrocławiu

Rozdział I.

Wpływ spraw w 2020 r.

W 2020 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu wpłynęło łącznie **6415** skarg.

Dominowały skargi wniesione przez osoby fizyczne - **5622** skarg.

Oдноśnie pozostałych skarżących:

- osoby prawne wniosły **837** skarg,
- organizacje społeczne wniosły **78** skarg,
- prokurator wniósł **66** skarg,
- Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł **3** skargi,
- inne podmioty wniosły **2** skargi.

Zmianie uległa struktura wniesionych skarg. Dominowały skargi na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania - **3591** skarg.

Zmniejszyła się natomiast zasadnicza kategoria skarg na akty i czynności administracyjne – łącznie **2732** skargi, w tym:

- **180** skarg na akty i czynności organów centralnych,
- **862** skargi na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej,
- **457** skarg na akty i czynności organów administracji skarbowej,
- **797** skarg na akty i czynności samorządowych kolegiów odwoławczych,
- **125** skarg na uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego,
- **43** skargi na uchwały organów jednostek samorządowych wniesione przez organ nadzoru,
- **0** skarg na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niezespólonej,
- **12** skarg na rozstrzygnięcia nadzorcze,
- **256** skarg na akty i czynności innych organów.

Udział pełnomocników w postępowaniu przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym we Wrocławiu przedstawiał się następująco:

- pełnomocnicy administracji państwowej występowali w **366** sprawach,

- adwokaci, jako pełnomocnicy skarżących i uczestników postępowania występowały w **158** sprawach,
- radcowie prawni, jako pełnomocnicy skarżących i uczestników postępowania występowały w **219** sprawach,
- doradcy podatkowi, jako pełnomocnicy skarżących i uczestników postępowania występowały w **80** sprawach,
- prokurator nie występował w żadnej ze spraw,
- Rzecznik Praw Obywatelskich występował w **1** sprawie,
- rzecznicy patentowi nie występowali w żadnej ze spraw.

Rozdział II.

Postępowanie sądowe

Statystyka spraw w poszczególnych Wydziałach Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu przedstawia się następująco.

Wydział I

Stan zaległości na dzień 1 stycznia 2020 r. wynosił **424** sprawy, zaś na dzień 31 grudnia 2020 r. **978** spraw.

W 2020 r. do Wydziału I wpłynęły łącznie **1603** sprawy.

Zakończono ogółem **1042** sprawy.

Na rozprawach załatwiono **383** sprawy.

W trybie uproszczonym załatwiono **434** sprawy.

Wskaźnik sprawności postępowania wyniósł **11,19**.

Łącznie - w 2020 r. - sędziowie Wydziału I sporządzili **953** uzasadnienia, to jest o **31** uzasadnień więcej, niż w 2019 r. (**922** uzasadnień).

Wydział II

Stan zaległości na dzień 1 stycznia 2020 r. wynosił **290** spraw, zaś na dzień 31 grudnia 2020 r. **238** spraw.

W 2020 r. do Wydziału II wpłynęło **690** spraw.

Zakończono ogółem **736** spraw.

Na rozprawach załatwiono **304** sprawy.

W trybie uproszczonym załatwiono **159** spraw.

Wskaźnik szybkości postępowania wyniósł **3,85**.

Łącznie - w 2020 r. - sędziowie Wydziału II sporządzili **652** uzasadnienia, to jest o **129** uzasadnień mniej, niż w 2019 r. (**781** uzasadnień).

Wydział III

Stan zaległości na dzień 1 stycznia 2020 r. wynosił **755** spraw, zaś na dzień 31 grudnia 2020 r. **1256** spraw.

W 2020 r. do Wydziału III wpłynęło **2966** spraw.

Zakończono ogółem **2129** spraw.

Na rozprawach załatwiono **213** spraw.

W trybie uproszczonym załatwiono **1280** spraw.

Wskaźnik sprawności postępowania wyniósł **6,11**.

Łącznie - w 2020 r. - w Wydziale III sporządzono **2081** uzasadnień, to jest o **507** uzasadnień więcej, niż w 2019 r. (**1574** uzasadnienia).

Wydział IV

Stan zaległości na dzień 1 stycznia 2020 r. wynosił **190** spraw, zaś na dzień 31 grudnia 2020 r. **312** spraw.

W 2020 r. do Wydziału IV wpłynęło **1156** spraw.

Zakończono ogółem **1026** spraw.

Na rozprawach załatwiono **202** sprawy.

W trybie uproszczonym załatwiono **238** spraw.

Wskaźnik sprawności postępowania wyniósł **3,62**.

Łącznie, w 2020 r. sędziowie sporządzili **873** uzasadnienia, to jest o **202** uzasadnienia więcej, niż w 2019 r. (**671** uzasadnień).

Wydział V

Zadania wykonywane przez Wydział Informacji Sądowej - poza realizacją podstawowej funkcji, jaką jest przygotowywanie i udzielanie informacji o funkcjonowaniu Sądu i jego organów - wykraczają znacząco poza tę problematykę. W zakresie załatwianych przez Wydział spraw znajdują się następujące zagadnienia: wnioski o udzielenie informacji publicznej składane na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o *dostępie do informacji publicznej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2176), skargi i wnioski z działu VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.), obowiązki wynikające z § 14 Zarządzenia Prezesa Naczelnego Sądu

Administracyjnego z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie utworzenia Centralnej Bazy Orzeczeń i Informacji o Sprawach sądów administracyjnych i udostępniania orzeczeń przez Internet, nadzór nad pracą programów wspomagających pracę wydziałów orzeczniczych, redagowanie strony Biuletynu Informacji Publicznej Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, przygotowanie i koordynacja prac Zespołu Kwalifikacyjnego orzeczeń Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, obsługa medialna Sądu, a także opracowywanie analiz, danych statystycznych i informacji bieżących z działalności Sądu.

Do zadań wykonywanych przez Wydział Informacji Sądowej należy również administrowanie kontem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu na portalu e-Curia, który jest serwisem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej umożliwiającym składanie, otrzymywanie i odczytywanie pism procesowych w formacie elektronicznym.

W zakresie obsługi medialnej Sądu do zagadnień najczęściej interesujących przedstawicieli mediów i prasy należały następujące kwestie:

- decyzje Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu w przedmiocie nakazu usunięcia we wskazanym terminie nieprawidłowości dotyczących stanu technicznego budynku mieszkalnego (TVP);
- uchwała Rady Miejskiej Wrocławia w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy Wrocław, działającej w formie jednostki budżetowej pod nazwą Wrocławski Zespół Żłobków oraz nadania jej statutu (TVN24);
- wpływ spraw dotyczących zwolnień dyscyplinarnych policjantów za pobicie ze skutkiem śmiertelnym (Gazeta Wyborcza);
- rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego w przedmiocie wygaśnięcia mandatu radnego Powiatu Głogowskiego (Głos Głogowa);
- rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego w przedmiocie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Zagrodno w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Wójta Gminy Zagrodno (Tygodnik 24Legnica – 24Lubin, zlotoryja1211.pl);
- bezczynność Wójta Gminy Kamieniec Ząbkowicki w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej w formie kserokopii wydruków księgowych

rozliczonych delegacji służbowych wszystkich pracowników Urzędu Gminy Kamieniec Ząbkowicki za lata 2012 – 2017 (Gazeta Ząbkowicka);

- uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w przedmiocie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej Nr 328 kategorii dróg wojewódzkich (zlotoryja1211.pl);
- uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w przedmiocie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej Nr 363 w miejscowości Złotoryja kategorii dróg wojewódzkich (zlotoryja1211.pl);
- bezczynność Prezydenta Miasta Wrocławia w przedmiocie zawiadomienia o zamiarze zorganizowania zgromadzenia (czasopismo Centralny Szpital Psychiatryczny).

Na niezmienionym poziomie – w odniesieniu do dotychczasowego - kształtowała się ilość zapytań kierowanych do Sądu w kwestiach dotyczących trybu procedowania przed sądami administracyjnymi, jak również sądami powszechnymi i innymi organami państwowymi. Funkcjonujący w ramach Wydziału Sekretariat udzielał na bieżąco - bezpośrednio oraz drogą telefoniczną i mailową - informacji o toczących się postępowaniach, a także wyjaśniał kwestie związane z właściwością Sądu i przysługujących środkach zaskarżenia oraz innych uprawnieniach i obowiązkach procesowych. W ramach tego działania udostępniono 351 razy akta sądowoadministracyjne, załatwiając 105 wniosków o wydanie kserokopii z akt sprawy. W zakresie współpracy z innymi organami władzy i administracji, wnioskującymi o udzielenie informacji o stanie spraw zawisłych przed Sądem załatwiono 31 wniosków.

W odniesieniu do wniosków o udzielenie informacji publicznej dominowały wnioski dotyczące zatrudnienia oraz wysokości wynagrodzeń na wskazanych stanowiskach w Sądzie, a także treści pytań testowych i kazuśw wykorzystanych w konkursach na stanowisko asystenta sędziego oraz stanowisko referendarza sądowego przeprowadzanych w tutejszym Sądzie. Utrzymała się tendencja spadkowa w zakresie wpływu wniosków o udostępnienie orzeczeń. Po uruchomieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Sądu dostępu do elektronicznych wokand nie odnotowano wpływu wniosków o udostępnienie wokand sądowych w formie papierowej.

W mijającym 2020 r., na dużo niższym poziomie w stosunku do 2019 r. kształtowała się liczba wniosków dotyczących udostępnienia danych statystycznych

odnoszących się do konkretnego przedmiotu spraw sądowoadministracyjnych oraz dotyczących zagadnień procesowych.

Przedmiotem zainteresowania wnioskodawców były zagadnienia związane z wpływem oraz sposobem orzekania w konkretnych rodzajach spraw, np. danych liczbowych dotyczących:

- liczby spraw zarejestrowanych w Sądzie w latach 2017, 2018 i 2019, w których stroną postępowania jest Urząd Miasta i Gminy w Chocianowie oraz wymienione we wniosku jednostki budżetowe Gminy Chocianów;
- wpływu spraw, w których stroną postępowania jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu;
- możliwości wygenerowania z informatycznego systemu Obsługi Spraw Orzekanych Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu szeregu danych dotyczących wpływu oraz stanu spraw sądowoadministracyjnych zawisłych przed Sądem w kontekście dokonywania kwerendy akt tychże spraw według kryteriów wskazanych we wniosku, jak również zasad udzielania wglądu do akt spraw prawomocnie zakończonych przez osoby nienależące do kręgu uczestników postępowania sądowoadministracyjnego.

W obszarze zainteresowania wnioskodawców znalazły się ponadto informacje na temat:

- skanów notatek urzędowych sporządzonych w latach 2018 – 2020 na podstawie § 8 pkt 1 Wytocznych Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 13 lipca 2020 r. w *sprawie wykonywania przez Policję niektórych czynności w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców* (Dz. Urz. KGP z 2020 r. poz. 37), które wpłynęły do Prezesa Sądu od Komendanta Głównego Policji;
- skanów odpowiedzi udzielonych przez organy administracji na podstawie art. 155 § 2 ustawy – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* na wystąpienia sygnalizacyjne Sądu;
- danych dotyczących systemu pracy w okresie stanu zagrożenia epidemicznego w Sądzie oraz związanych z powyższym zagadnieniem danych statystycznych;
- treść pytań testowych i kazusów wykorzystanych w konkursach na stanowisko asystenta sędziego oraz referendarza sądowego przeprowadzanych w Sądzie w latach poprzednich;

- treści Regulaminu premiowania pracowników Sądu niebędących urzędnikami;
- treści Regulaminu pracy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu;
- danych na temat wysokości nagród przyznawanych w latach od 2018 - 2020 poszczególnym pracownikom zatrudnionym na wskazanych stanowiskach w Sądzie;
- danych dotyczących organu i daty wydania zgody na objęcie informacji zawartych w oświadczeniu sędziego orzekającego w Sądzie o stanie majątkowym ochroną przewidzianą dla informacji niejawnych;
- naborów na wolne stanowiska sędziego w tutejszym Sądzie;
- przynależności partyjnej oraz przebiegu zatrudnienia sędziego.

Spośród ogólnej liczby wniosków o udzielenie informacji publicznej trzy wniesione zostały przez organizacje społeczne, w sferze zainteresowań których pozostawały między innymi dane dotyczące:

1. zatrudnienia i wysokości wynagrodzeń w Sądzie;
2. treści Regulaminu premiowania pracowników Sądu niebędących urzędnikami;
3. treści Regulaminu pracy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu.

Żadna ze spraw wszczętych wnioskami o dostęp do informacji publicznej nie została załatwiona w formie decyzji administracyjnej.

Przedmiotem wniosków kierowanych do Sądu były kwestie przysługujących stronom praw i obowiązków w kontekście postępowania przed Sądem, w tym przede wszystkim kwestie dotyczące trybu wnoszenia skarg do sądu drogą elektroniczną. Odnotowano także wystąpienia związane z tokiem postępowania sądownoadministracyjnego przed Sądem.

Duża część wniosków dotyczyła zagadnień prawnych spoza kognicji sądów administracyjnych, będących w istocie rzeczy żądaniami udzielenia porady prawnej, w tym kwestii związanych z postępowaniem przed innymi organami administracji publicznej oraz sądami powszechnymi.

W odniesieniu do skarg kierowanych do Prezesa Sądu, jako organu nadzoru, główną przyczyną ich wnoszenia wskazywaną przez strony były przede wszystkim wydane przez tutejszy Sąd rozstrzygnięcia, przewlekłość prowadzonego postępowania, jak również niezrozumienie obowiązujących zasad postępowania sądownoadministracyjnego oraz skierowanych do stron pouczeń.

W większości przypadków – poza jednym - składane skargi były niezasadne. Wskazane w nich zarzuty w większości opierały się na przekonaniu o niewłaściwym i niezrozumiałym stosowaniu przez Sąd przepisów procedury w celu odłożenia w czasie, bądź nawet wyeliminowania możliwości merytorycznego rozpoznania składanych skarg na akty administracyjne organów administracji publicznej, jak również kwestionowaniu rozstrzygnięć Sądu.

Marginalny charakter miały skargi, w których wskazywano na opóźnienia w doręczaniu odpisów orzeczeń, a także na przewlekłość prowadzonego przed Sądem postępowania. Podobnie jednostkowy charakter miała skarga zawierająca żądanie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec referendarza sądowego.

Nie odnotowano ani jednej skargi dotyczącej sposobu i kultury prowadzenia rozpraw przed tutejszym Sądem. W dwóch skargach poruszono problem niewłaściwej, zdaniem strony, reprezentacji jej interesów przez pełnomocników ustanowionych w ramach prawa pomocy.

Łącznie załatwiono 22 skargi.

Rozdział III.

Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Informacja o wymierzonych grzywnach i instytucja sygnalizacji

W 2020 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym we Wrocławiu nie wydano żadnego postanowienia w przedmiocie pytań prawnych kierowanych do Trybunału Konstytucyjnego. Wydano natomiast jedno postanowienie sygnalizacyjne, mające podstawę w art. 155 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.; dalej: p.p.s.a.) w sprawie zarejestrowanej pod sygn. akt **I SA/Wr 656/19**.

Wpłynęły 73, a rozpoznano 42 wnioski o wymierzenie organowi grzywny na podstawie art. 154 § 1 p.p.s.a.

Wpłynęło 78, a rozpoznano 63 wnioski o wymierzenie organowi grzywny na podstawie art. 55 § 1 p.p.s.a.

Wpłynęły 602, a rozpoznano 461 wniosków o wymierzenie organowi grzywny na podstawie art. 149 § 2 p.p.s.a.

Nie wpłynął żaden wniosek o wymierzenie organowi grzywny w trybie art. 112, art. 145a § 2, art. 145a § 3, art. 151a § 1 lub art. 155 § 3 p.p.s.a.

W trybie art. 179a p.p.s.a. rozpoznano 5 spraw.

Nie podjęto żadnego rozstrzygnięcia na podstawie art. 145a p.p.s.a.

Zagadnienia związane z prawem pomocy

W 2020 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu wpłynęło łącznie 536 wniosków o przyznanie prawa pomocy. Referendarze sądowi rozpoznali łącznie 516 wniosków. W 75 przypadkach przyznano prawo pomocy, co do całości wniosku, a w 63 przypadkach przyznano prawo pomocy, co do części wniosku. Przyznania prawa pomocy odmówiono w 224 przypadkach, 82 wnioski pozostawiono bez rozpoznania, zaś 72 załatwiono w inny sposób.

Nie wydano żadnego postanowienia w trybie art. 249 p.p.s.a. cofającego przyznane wcześniej prawo pomocy.

W obszarze zagadnień z zakresu prawa pomocy na uwagę zasługują dwa orzeczenia wydane przez referendarza sądowego.

W sprawie, prowadzonej pod sygn. akt **I SA/Wr 114/20**, referendarz sądowy pozostawił bez rozpoznania wnioski o przyznanie prawa pomocy. W uzasadnieniu wskazał, że jedynym uprawnionym do podpisania wniosku jest sam wnioskodawca, co jest uzasadnione celowościowo z punktu widzenia instytucji prawa pomocy, służącej tylko osobom będącym w bardzo trudnej sytuacji, które mają zostać dofinansowane z budżetu państwa. Oświadczenia co do stanu finansowego, majątkowego i rodzinnego zawarte we wniosku, które są oświadczeniami wiedzy, opatrzone są klauzulą przewidzianą w art. 252 § 1a p.p.s.a. dotyczącą świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Przy uwzględnieniu celu instytucji prawa pomocy i konsekwencji jego przyznania – składanie powyższych oświadczeń wiedzy przez pełnomocnika należy ocenić jako bezpodstawne. Pełnomocnik w istocie zastępuje stronę w postępowaniu, ale przede wszystkim ze względu na swoją fachową wiedzę prawniczą.

W zarządzeniu z dnia 12 października 2020 r., sygn. akt **I SA/Wr 429/20**, **I SPP/Wr 110/20**, referendarz sądowy wskazał, że wprawdzie w przypadku wnioskodawcy zastępowanego przez profesjonalnego pełnomocnika zakres żądania wniosku o przyznanie prawa pomocy może ograniczać się tylko do zwolnienia od kosztów sądowych w całości lub w części, to jednak referendarz nie jest władny samodzielnie ustalać tej kwestii. W związku z tym brak wskazania zakresu żądania wniosku o przyznanie prawa pomocy uznany został jako brak formalny uniemożliwiający rozpoznanie wniosku.

Interesujące rozstrzygnięcia zapadły także na gruncie przyznania kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W przedmiocie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, postanowieniem z dnia 3 listopada 2020 r., sygn. akt **I SAB/Wr 8/18**, referendarz sądowy odmówił przyznania wynagrodzenia pełnomocnikowi z urzędu m.in. za sporządzenie opinii o braku podstaw do wniesienia zażalenia jako spóźnione. Wskazał, że wprawdzie przepisy ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie przewidują tego rodzaju pisma procesowego ani tym bardziej terminu do jego wniesienia, to jednak przyjęć należało, że jeśli już profesjonalny pełnomocnik wnosi opinię o braku podstaw do wniesienia zażalenia, to odpowiednio winien zastosować uregulowania dotyczące terminu do złożenia opinii o braku podstaw do wniesienia

skargi kasacyjnej i zachować termin taki, jaki przepisy przewidują do wniesienia zażalenia.

W sprawie **I SA/Wr 13/19**, w postanowieniu z dnia 24 sierpnia 2020 r., referendarz – odnosząc się do żądania pełnomocnika z urzędu o zwrot wydatków w postaci godzinowo wyliczonego wynagrodzenia za zapoznanie się z aktami – zwrócił uwagę, że udzielenie pomocy prawnej z urzędu nie polega wyłącznie na stawiennictwie na rozprawę i popieraniu stanowiska swojego mocodawcy, ale również na merytorycznym, zgodnie z wymaganymi zasadami profesjonalizmu, przygotowaniem do obrony praw mocodawcy przed sądem. Co za tym idzie, zapoznanie się z aktami sprawy mieści się w zakresie pomocy prawnej, do udzielenia której wyznaczony pełnomocnik z urzędu jest zobligowany

Postępowanie mediacyjne i uproszczone

W 2020 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym we Wrocławiu w trybie uproszczonym rozpoznano ogółem 2111 spraw, w których zapadło 1706 orzeczeń uwzględniających skargę, 373 orzeczenia oddalające skargę, a 32 sprawy załatwiono w inny sposób.

W 2020 r. o Sądzie nie wpłynął żaden wniosek o przeprowadzenie mediacji, w mijającym roku w żadnej ze spraw nie przeprowadzono również postępowania mediacyjnego.

Pytania prejudycjalne

W 2020 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym we Wrocławiu nie wydano postanowień w przedmiocie pytań prawnych kierowanych do Trybunału Konstytucyjnego lub sygnalizacyjnych na podstawie art. 155 § 1 p.p.s.a. W dniu 23 czerwca 2020 r. - w sprawie o sygn. akt **I SA/Wr 748/19** - przedstawiono składowi 7 sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego zagadnienie prawne następującej treści:

„Czy w stanie prawnym obowiązującym do dnia 31 grudnia 2018 r. przedsiębiorstwo przesyłowe w związku z zawarciem z Lasami Państwowymi umowy umożliwiającej wykonywanie służebności przesyłu na gruntach Skarbu Państwa

znajdujących się pod zarządem Lasów Państwowych, jest - stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a), art. 3 ust. 2, art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445) podatnikiem podatku od nieruchomości obciążonym podatkiem od tych gruntów a jeżeli nie jest takim podatnikiem, to czy podatnikiem podatku od nieruchomości w związku z zawarciem ww. umowy są Lasy Państwowe (jednostki organizacyjne)?”.

Rozdział IV.

Podsumowanie działalności orzeczniczej Sądu

Informacja o działalności orzeczniczej Wydziału I

W roku 2020 przedmiotem zainteresowania i dyskusji Sędziów Wydziału I były m.in. zagadnienia wywołane zmianą przepisów prawnych, w szczególności ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 ze zm., dalej: ustawa w sprawie zwalczania COVID-19). Problemy dotyczyły zawieszenia (wstrzymania rozpoczęcia) biegu terminów procesowych i sądowych oraz ich podjęcia. W zakresie wskazania daty zawieszenia biegu ww. terminów zarysowały się dwa poglądy. Pierwszy wskazujący na datę 14 marca 2020 r., do której odwołuje się art. 15 zzs ww. ustawy w związku z § 1 rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. *w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 433). Drugi, który został wyrażony w postanowieniu z dnia 12 maja 2020 r. o sygn. akt **II SA/Wr 225/20**, wskazujący na dzień 31 marca 2020 r. (data wejścia w życie ww. rozporządzenia). Większość Sędziów Wydziału I opowiedziała się za pierwszym z przedstawionych poglądów, wskazując na zasadę zaufania.

Nie odnotowano sporów, co do daty podjęcia i dalszego biegu terminów procesowych, co następuje od dnia 24 maja 2020 r. w związku z uchyleniem art. 15 zzs ust. 1 ustawy w sprawie zwalczania COVID-19 na mocy ustawy z dnia 14 maja 2020 r. *o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2* (Dz. U. z 2020 r. poz. 875). Zgodnie z art. 68 ust. 7 i ust. 8 ww. regulacji, terminy procesowe zaczynają biec lub biegną dalej po upływie siedmiu dni od dnia jej wejścia w życie, czyli od dnia 24 maja 2020 r. Przy czym istotne jest, że wspomniany siedmiodniowy termin odnosi się do tych terminów procesowych, których bieg nie rozpoczął się lub został zawieszony przed dniem 16 maja 2020 r. Nie dotyczy to zatem terminów, których bieg rozpoczął się po tej dacie.

Kolejne zagadnienie wywołane zmianą przepisów prawnych, w szczególności ustawy w sprawie zwalczania COVID-19, dotyczyło postępowania w związku z zawieszeniem orzekania na rozprawach i przejściem do orzekania w trybie posiedzeń niejawnych. Dyskusja dotyczyła w szczególności art. 15 zzs⁴ ustawy w sprawie zwalczania COVID-19. W opinii większości Sędziów Wydziału I zapewnienie stronom możliwości udziału w rozprawie, stanowiące jeden z zasadniczych fundamentów prawa do sądu i uczciwego procesu, wymaga zagwarantowania stronom możliwości wyrażenia sprzeciwu wobec decyzji przewodniczącego, aby sprawa była rozpoznana na posiedzeniu niejawnym. W argumentacji przemawiającej za tym rozwiązaniem wskazywano, że zarówno normy Konstytucyjne, jak i Prawo Unijne wymagają respektowania prawa do rzetelnego procesu rozumianego jako prawo stron do przedstawienia argumentów, prawo obywatela do bycia rzetelnie i profesjonalnie reprezentowanym, prawo do obrony, prawo do uczciwego, publicznego, jawnego procesu. Przy czym Sędziowie Wydziału I byli zgodni co do tego, że strony powinny być informowane o skierowaniu sprawy do rozpoznania w trybie niejawnym. Zastrzegano również wskazanie możliwości złożenia przez strony i uczestników postępowania swojego stanowiska na piśmie przed wyznaczonym terminem posiedzenia niejawnego.

Kolejne zagadnienie, niejednolicie postrzegane przez Sędziów Wydziału I, dotyczyło interpretacji art. 15 zzs⁴ ust. 3 ustawy w sprawie zwalczania COVID-19 i wskazania, czy jest w nim mowa o przewodniczącym wydziału, czy o sędzim sprawozdawcy będącym jednocześnie przewodniczącym składu orzekającego. Większość Sędziów wyrażała pogląd, że kompetencje do skierowania sprawy do rozpoznania w tym trybie ma sędzia sprawozdawca.

W kwestii dotyczącej orzekania na posiedzeniach niejawnych rozważany był problem dotyczący konieczności odroczenia ogłoszenia wyroku na posiedzeniu niejawnym. Zasadniczo wyrażono pogląd, że taka sytuacja stanowi wyjątek, jednakże zakładając, że może wystąpić Sędziowie Wydziału I opowiadali się za rozwiązaniem przyjętym w art. 100 § 2 p.p.s.a. Pojawiły się także zdania odmienne zakładające przeprowadzenie ww. posiedzeń w reżimie rozprawy, to jest z udziałem protokolanta. W takiej sytuacji zastosowanie znalazłby art. 100 § 1 p.p.s.a.

Wątpliwości dotyczyły również opodatkowania podatkiem od nieruchomości Skarbu Państwa, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w związku z Uchwałą siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 grudnia

2019 r. o sygn. akt **II FPS 3/19**. Zgodnie z tezą tej uchwały: Przedsiębiorca przesyłowy, który zawarł z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe umowę o ustanowienie służebności przesyłu na gruntach Skarbu Państwa, znajdujących się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, nie jest podatnikiem podatku od nieruchomości od tych gruntów w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o *podatkach i opłatach lokalnych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2018 r. powstała wątpliwość, co do obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości zarządcy tych nieruchomości, to jest Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Mając na uwadze fakt, że sentencja wspomnianej Uchwały nie odnosiła się do opodatkowania Skarbu Państwa, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe postanowieniem z dnia 23 czerwca 2020 r. sygn. akt **I SA/Wr 748/19**, Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu wystąpił do składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z prośbą o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego o następującej treści: Czy w stanie prawnym obowiązującym do dnia 31 grudnia 2018 r. przedsiębiorstwo przesyłowe w związku z zawarciem z Lasami Państwowymi umowy umożliwiającej wykonywanie służebności przesyłu na gruntach Skarbu Państwa znajdujących się pod zarządem Lasów Państwowych, jest - stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a), art. 3 ust. 2, art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o *podatkach i opłatach lokalnych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445), podatnikiem podatku od nieruchomości obciążonym podatkiem od tych gruntów, a jeżeli nie jest takim podatnikiem, to czy podatnikiem podatku od nieruchomości w związku z zawarciem ww. umowy są Lasy Państwowe (jednostki organizacyjne) ?

W uchwale siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 września 2020 r. o sygn. akt **II FPS 1/20** orzeczono o pozostawieniu przedstawionego zagadnienia prawnego bez rozpoznania. W uzasadnieniu skład siedmiu Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego wskazał m.in., że pogląd prawny wyrażony w uzasadnieniu Uchwały siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 grudnia 2019 r. o sygn. akt **II FPS 3/19** wiąże jedynie sentencją. W związku z tym Sędziowie Wydziału I podtrzymali stanowisko wyrażane w dotychczasowym orzecznictwie o braku podstaw do opodatkowania tym podatkiem Skarbu Państwa, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Stanowisko to najpełniej jest wyrażone w wyroku Wojewódzkiego Sądu

Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 1 grudnia 2020 r. o sygn. akt **I SA/Wr 748/19**.

Wybrane orzeczenia zapadłe w 2020 r. w Wydziale I Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu:

Wyrok z 17 czerwca 2020 r. w sprawie o sygn. akt **I SA/Wr 14/20** (orzeczenie nieprawomocne). W sprawie, której przedmiotem była interpretacja indywidualna Sąd oceniał poprawność wykładni obowiązującego od 1 stycznia 2018 r. przepisu art. 30g ust. 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o *podatku dochodowym od osób fizycznych* (Dz. U. 2018 r. poz. 1509 ze zm., dalej u.p.d.o.f.), dotyczącego podstawy opodatkowania przychodów z tytułu własności środka trwałego (nieruchomości), tzw. „podatek od budynków”. W tym zakresie, wbrew opinii skarżącego – oddalając skargę, Sąd przyjął, że podstawę opodatkowania stanowi wartość początkowa środka trwałego ustalana na pierwszy dzień każdego miesiąca z pominięciem dokonanych odpisów amortyzacyjnych. Uzasadniając ten pogląd Sąd wskazał, że opisany przepis reguluje element minimalnego podatku dochodowego - w odniesieniu do podatników posiadających nieruchomości - stanowiącego do pewnego stopnia odrębną i zamkniętą normatywnie konstrukcją prawa podatkowego, korzystającą z uregulowań ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Dokonując wykładni spornego w sprawie przepisu Sąd stwierdził, że wszystkie terminy w nim użyte są uregulowane w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, a ich rozumienie nie nastrocza problemów. Wynika z nich, że „wartość początkowa środka trwałego” powinna być rozumiana jako wartość stała i nie podlega zmniejszeniu wskutek odejmowania wartości odpisów amortyzacyjnych. Wszędzie tam, gdzie ustawodawca zamierzał nadać inne znaczenie i zakres „wartości początkowej”, to jest z uwzględnieniem odpisów amortyzacyjnych wyraźnie to wskazał. Zatem wykładnia językowa i systemowa dotycząca pojęcia „wartości początkowej środka trwałego” dają zgodny wynik.

Wyrok z 22 lipca 2020 r. w sprawie o sygn. akt **I SA/Wr 269/20** (orzeczenie nieprawomocne). Sąd rozpoznawał skargę na interpretację indywidualną dotyczącą problematyki dokumentacji cen transferowych i obowiązku składania oświadczenia o stosowaniu cen rynkowych w sytuacji udzielenia nieodpłatnego poręczenia. Skarżąca pytała czy spółka, która nie uiszcza wynagrodzenia na rzecz akcjonariusza i jednocześnie rozpoznaje dodatkowy przychód podatkowy z tytułu otrzymania nieodpłatnego poręczenia w wysokości wynagrodzenia, jakie ustaliłyby między sobą

podmioty niepowiązane będzie uprawniona do złożenia oświadczenia zgodnie z art. 11m ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o *podatku dochodowym od osób prawnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 865 ze zm.; dalej: u.p.d.o.p.), w którym potwierdzi, że ceny transferowe stosowane w transakcjach kontrolowanych objętych lokalną dokumentacją cen transferowych są ustalane na warunkach rynkowych.

W opinii organu podatkowego korzystanie z nieodpłatnych świadczeń między podmiotami powiązаныmi odbiega od warunków rynkowych, co wyklucza możliwość złożenia wskazanego oświadczenia.

Sąd rozstrzygając powstały spór uchylił zaskarżony akt i wskazał, że nieodpłatne poręczenie musi być kwalifikowane jako transakcja kontrolowana, a wynik transakcji wskazuje, że w tym przypadku występują ceny transferowe rozumiane jako rezultat finansowy podjętych działań. Mając na uwadze, że pojęcie nieodpłatnego świadczenia znane jest na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, to przepis odnoszący się do obowiązku składania oświadczenia winien być odczytywany nie tylko w kontekście wykładni językowej, ale również pozostałych zasad, to jest wykładni funkcjonalnej i systemowej wewnętrznej. Sąd zaznaczył, że celem wprowadzenia przepisów o cenach transferowych było zapobieganie erozji podstawy opodatkowania poprzez szkodliwe z punktu widzenia interesów Skarbu Państwa transferowanie zysków między podmiotami powiązаныmi. Chodzi zatem o to, aby należne w danym kraju podatki opłacane były w prawidłowej wysokości. Powyższe oznacza obowiązek podmiotów do ustalania cen transakcyjnych na warunkach rynkowych oraz uprawnienie organu podatkowego do ich korygowania, ale tylko wówczas gdy będzie to prowadziło do erozji opodatkowania. Zatem w rozpoznawanej sprawie, przy przyjęciu jako element stanu faktycznego, że wartość świadczenia w postaci nieodpłatnego poręczenia jest ustalona tak jak poręczenie odpłatne należałoby przyjąć, że cel ww. przepisów został spełniony.

Wyrok z 10 września 2020 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Wr 286/18 (orzeczenie prawomocne). Sąd badał legalność decyzji określającej skarżącej zobowiązanie w podatku od towarów i usług za wskazane okresy rozliczeniowe 2012 r. Problem dotyczył, błędnego w opinii organu administracji, ustalenia miejsca świadczenia usług. W opinii organu podatkowego strona niewłaściwie przyjęła, że usługi są świadczone przez nią na rzecz spółki koreańskiej (to jest na terytorium

państwa trzeciego), podczas gdy realizowano je dla potrzeb stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Towar był bowiem zużywany w procesie produkcyjnym na terenie kraju, w siedzibie spółki zależnej, o czym skarżąca wiedziała. Powinna zatem rozpoznać miejsce świadczenia usług w Polsce i odprowadzić z tego tytułu należny podatek VAT na podstawie art. 41 ust. 1 w zw. z art. 146a pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 ze zm., dalej ustawa o VAT). W toku postępowania ustalono, że skarżąca świadczyła usługi na rzecz spółki koreańskiej polegające na montażu specjalnych płyt z materiałów stanowiących własność spółki koreańskiej. Materiały te wydawała spółka zależna od spółki koreańskiej, mająca siedzibę w Polsce, do której strona także dostarczała gotowe płytki. Usługi między skarżącą, a spółką koreańską dokonywane były na podstawie umowy, a skarżąca otrzymała od kontrahenta zapewnienie, że nie posiada ona na terenie kraju stałego miejsca prowadzenia działalności, nie zatrudnia pracowników, nie posiada nieruchomości ani zaplecza technicznego. Oceniając umowę i przebieg relacji gospodarczych między wszystkimi wskazanymi podmiotami organ podatkowy przyjął, że siedziba spółki zależnej stanowiła stworzone przez spółkę koreańską stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej. Sąd rozpoznając sprawę podjął decyzję o zwrócenie się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniami prejudycjalnymi: czy z samego faktu posiadania przez spółkę mającą siedzibę poza terytorium Unii Europejskiej, spółki zależnej na terytorium Polski, można wywieść istnienie stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce w rozumieniu art. 44 dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE z dnia 11 grudnia 2006r. Nr L 347, s. 1 i nast.) i art. 11 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego (UE) Nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (wersja przekształcona: Dz. Urz. UE z dnia 23 marca 2011r. Nr L 77, s. 1 i nast.) ? 2. Czy w wypadku odpowiedzi przeczącej na pytanie pierwsze, podmiot trzeci zobowiązany jest do analizy stosunków umownych pomiędzy spółką z siedzibą poza terytorium Unii Europejskiej a spółką zależną, w celu ustalenia czy istnieje stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce przez tę pierwszą spółkę ?

Wyrokiem z dnia 7 maja 2020 r. o sygn. akt **C-547/18** Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, że: art. 44 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2008/8/WE z dnia 12 lutego 2008 r. oraz art. 11 ust. 1 i art. 22 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) Nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiającego środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112 należy interpretować w ten sposób, że usługodawca nie może wywieść istnienia na terytorium państwa członkowskiego stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej spółki z siedzibą w państwie trzecim z samego faktu, że spółka ta posiada w tym państwie członkowskim spółkę zależną, oraz że usługodawca ten nie jest zobowiązany do badania, w celu dokonania takiej oceny, stosunków umownych łączących te dwa podmioty.

W powołanym wyroku Sąd, wskazując na związanie wykładnią przepisów dokonaną w ww. orzeczeniu, stwierdził, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy jej istotą nie jest to czy spółka koreańska posiada na ternie kraju stałe miejsce prowadzenia działalności. Zaskarżona decyzja nie dotyczy bowiem spółki koreańskiej, ale strony i jej uprawnień, Te zaś wynikają z dopełnienia przez stronę obowiązków wynikających z art. 22 rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) Nr 282/2011, to jest ustalenia, na podstawie dostępnych danych czy usługa jest wykonywana na rzecz takiego stałego miejsca. Przepis ten przewiduje szereg kryteriów jakie usługodawca winien uwzględnić w celu ustalenia stałego miejsca prowadzenia działalności, nie wynika z niego aby usługodawca był zobowiązany do badania relacji umownych między spółką z siedzibą za granicą, a jej spółką zależną z siedzibą w kraju. Samo istnienie spółki zależnej nie przesądza o istnieniu stałego miejsca prowadzenia działalności, zaś usługodawca nie ma obowiązku badania relacji umownych i gospodarczych między innymi podmiotami. Wobec czego Sąd uchylił decyzje organów obu instancji.

Wyrok z 11 marca 2020 r. w sprawie o sygn. akt **I SA/Wr 189/20** (orzeczenie nieprawomocne). Powołanym wyrokiem Sąd uchylił decyzję organu podatkowego w przedmiocie odmowy przywrócenia zarejestrowania skarżącego jako podatnika VAT oraz VAT UE. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 16 maja 2019 r. strona została wykreślona z rejestru podatników VAT z uwagi na złożenie deklaracji zerowych w sytuacji, gdy specyfika działalności skarżącego nie uzasadniała takiego rozliczenia. Pismem z dnia 28 sierpnia 2019 r. strona złożyła wniosek o przywrócenie

do rejestru. Organy podatkowe wniosek strony rozpoznały odmownie, wywodząc brak podstaw prawnych umożliwiających przywrócenie rejestracji. Taką możliwość wprowadziła nowelizacja ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o *podatku od towarów i usług* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221 ze zm. dalej ustawa o VAT) od dnia 1 września 2019 r., jednakże w dacie wykreślenia skarżącego z rejestru i złożenia wniosku jeszcze nie obowiązywała. Sąd uznając racje skarżącego wskazał, że jeśli w ustawie brak przepisów przejściowych należy ją stosować od daty wejścia w życie wprost i bezpośrednio do wszystkich stanów prawnych objętych jej zakresem przedmiotowym i podmiotowym. Uniemożliwia to stosowanie innych przepisów niż przepisy nowe. Dlatego nie ma potrzeby „potwierdzania”, że od dnia wejścia w życie stosuje się przepisy nowe, takich norm nie należy wręcz formułować w przepisach przejściowych. Bez przesądzenia, że do spraw wszczętych niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy tej ustawy, skutek prawny byłby co do zasady identyczny – organy stosujące prawo byłby zobowiązane stosować nowe prawo. Wniosek strony został złożony przed wejściem w życie nowych przepisów, ale w dniu orzekania już obowiązywały zatem organ podatkowy powinien je zastosować.

Wyrok z 20 sierpnia 2020 r. w sprawie o sygn. akt **I SA/Wr 605/19** (orzeczenie prawomocne). W powołanym wyroku Sąd rozstrzygał m.in. kwestię przedawnienia zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług związku z wszczęciem i umorzeniem dochodzenia karnoskarbowego. Skarżąca (będąca spółką cywilną) zanegowała prawo do określenia zobowiązania w tym podatku, bowiem nie doszło do skutecznego zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Powołała się na postanowienie o umorzeniu postępowania karnoskarbowego, którego wszczęcie wskazywano jako podstawę zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Przyczyną umorzenia tego postępowania był brak znamion czynu zabronionego już na etapie inicjowania postępowania karnoskarbowego. Strona odwołała się do art. 9 § 3 ustawy z dnia 10 września 1999 r. - *Kodeks karny skarbowy* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958 ze zm., dalej k.k.s.) i orzecznictwa Sądu Najwyższego (m.in. uchwały z dnia 26 kwietnia 2007 r. o sygn. akt **I KZP 7/07**) podnoszących brak zdolności prawnej spółki cywilnej w rozumieniu prawa cywilnego, co wyłącza ją z kręgu podmiotów, o których mowa w art. 9 § 3 k.k.s. Sąd uchylając zaskarżoną decyzję podzielił zarzuty skargi w tym względzie. Przywołał ww. przepis wywodząc, że przewiduje on odpowiedzialność podmiotów, które na podstawie przepisu prawa,

decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania zajmują się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, osoby fizycznej, osoby prawnej, jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną. Sąd wskazał, że w sprawie umorzono dochodzenie przyznając, że brak podstaw prawnych do pociągnięcia wspólników spółki cywilnej do odpowiedzialności na podstawie wskazanego przepisu. I jakkolwiek Sąd miał wątpliwości związane z podmiotowością prawno-podatkową spółki cywilnej na gruncie podatku od towarów i usług, to wnikliwa analiza regulacji prawnych i orzecznictwa Sądu Najwyższego przekonuje, że przyznana spółce cywilnej podmiotowość prawno-podatkowa nie ma charakteru uniwersalnego i nie daje podstaw do włączenia jej w zakres podmiotowy art. 9 § 3 k.k.s. Zatem nie można uznać za skuteczne postępowania karnoskarbowego wszczętego zarówno do spółki cywilnej jak i jej wspólników – co potwierdził organ podatkowy umarzając to postępowanie. Jego umorzenie, ze względu na pierwotną niedopuszczalność wywołuje skutek *ex tunc*, bowiem skoro niedopuszczalne było wszczęcie postępowania karnoskarbowego zarówno do spółki cywilnej jak i jej wspólników, to nie nastąpiło skuteczne zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych. Sąd wskazał nadto, że wszczęcie postępowania karnoskarbowego przeciwko wspólnikom skarżącej zostało dokonane wyłącznie w celu zawieszenia biegu terminu przedawnienia i miało charakter pozorny, zatem nie wywołuje skutków w postaci przedawnienia tych zobowiązań.

Informacja o działalności orzeczniczej Wydziału II

Sprawy z zakresu prawa budowlanego

W sprawach z zakresu prawa budowlanego na uwagę zasługuje wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 15 października 2020 r. o sygn. akt **II SA/Wr 19/20**. W stanie faktycznym tej sprawy inwestor wykonał już na nieruchomości roboty budowlane i wystąpił o udzielenie pozwolenia na budowę. Zaistniała sytuacja spowodowała powstanie zasadniczego pytania, jakiego rodzaju akt administracyjny powinien zwieńczyć ów wniosek.

Zdaniem Sądu, wobec wykonania na przedmiotowej nieruchomości robót budowlanych polegających na przebudowie istniejącego budynku, nie było podstaw do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę. Pozwolenie na budowę konkretyzuje

bowiem przysługujące inwestorowi prawo zabudowy i daje mu prawo do realizacji określonej budowy lub wykonywania określonych robót budowlanych innych niż budowa obiektu budowlanego, określając przy tym warunki korzystania z tego prawa. Wobec jednak wykonania robót budowlanych w oparciu o wyeliminowane z obrotu prawnego pozwolenie na budowę właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej nie miał podstaw do zajęcia merytorycznego stanowiska w sprawie poprzez odmowę udzielenia pozwolenia na budowę, a tym bardziej orzekając o udzieleniu takiego pozwolenia. Według Sądu prowadzenie ponownego postępowania dotyczącego udzielenia pozwolenia na budowę wobec tej samej inwestycji, i to bez względu czy została ona zakończona czy też nie, skutkowałoby bowiem w istocie przejęciem przez organ administracji architektoniczno-budowlanej kompetencji organu nadzoru budowlanego. Taka sytuacja jest zaś nie do zaakceptowania z punktu widzenia praworządnego państwa i zasad obowiązujących w postępowaniu administracyjnym (zasady legalizmu, budowania zaufania do organów państwa czy trwałości decyzji ostatecznych). Skoro więc inwestor formalnie nie posiada decyzji o pozwoleniu na budowę, która stanowiła podstawę realizowanej inwestycji, to tylko – w opinii Sądu - służby nadzoru budowlanego posiadają uprawnienia do oceny legalności podjętych robót. Niedopuszczalne byłoby, aby organ uprawniony do wydania pozwolenia na budowę niejako w sposób następczy objął taką decyzją prowadzoną czy nawet zrealizowaną inwestycję. W ocenie Sądu, w takim przypadku proces inwestycyjny należało zakończyć przyjęciem zgłoszenia zakończenia robót albo udzieleniem pozwolenia na użytkowanie, względnie wdrożeniem procedury legalizacyjnej, o której mowa w art. 50-51 Prawa budowlanego.

Sprawy z zakresu ochrony środowiska i ochrony przyrody

W sprawach z zakresu ochrony środowiska i ochrony przyrody zwrócić należy uwagę na wyrok z dnia 21 stycznia 2020 r. wydany w sprawie o sygn. akt **II SA/Wr 675/19**. W jej realiach przedmiot skargi stanowiła decyzja w części, w której orzeka o odmowie uzależnienia wydania zezwolenia na usunięcie drzewa – dębu szypułkowego kolidującego z planowaną budową budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu i odroczenia terminu opłaty za jego usunięcie od wykonania nasadzeń zastępczych, zgodnie z przedstawionym przez stronę projektem nasadzeń. Dokonując oceny

zgodności z prawem zaskarżonej decyzji Sąd wyraził pogląd, że interes społeczny, postrzegany w kontekście art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przemawia raczej przeciwko eliminowaniu ze środowiska jego elementów o wyjątkowych walorach przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, pełniących istotną i szczególnie wartościową funkcję w ekosystemie, a bardziej za nakłanianiem i motywowaniem projektantów, aby w swoich koncepcjach uwzględnili nie tylko maksymalny rezultat funkcjonalny projektowanej inwestycji, ale także możliwość wkomponowania w jej przestrzeń najcenniejszych tworów przyrody.

Sprawy z zakresu zagospodarowania przestrzennego

W sprawach objętych symbolem 615 na uwagę zasługuje wyrok z dnia 15 października 2020 r. zapadły w sprawie o sygn. akt **II SA/Wr 230/20**. W orzeczeniu tym przedmiot kontroli stanowiła decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającej na budowę nowych odcinków sieci, jak również wymianie istniejących, wyeksploatowanych kabli, stanowiących linię kablową średniego napięcia wydana na rzecz spółki prawa handlowego.

W sprawie sporne było, czy przedmiotowa inwestycja ma znaczenie lokalne (gminne) w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak przyjęły organy administracji, czy też zmierzała jedynie do realizacji interesu prywatnego, jak wywodziła w skardze strona skarżąca. Skład orzekający w niniejszej sprawie, dzieląc poglądy organów co do lokalnego (gminnego) zakresu inwestycji, wskazał, że analiza cechy inwestycji stanowiła podstawę do uznania, że planowana inwestycja ma takie znaczenie w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Uwzględniono tu zakres inwestycji, który obejmuje zarówno budowę nowych odcinków sieci, jak również wymianę istniejących, wyeksploatowanych kabli olejowych. O takiej kwalifikacji planowanego zamierzenia inwestycyjnego świadczyła również – zdaniem Sądu - analiza jego przebiegu i zasięgu. Inwestycją objęte zostaną działki geodezyjne znajdujące się w granicach trzech dzielnic miasta. Biorąc pod uwagę okoliczność, że jest to obszar miasta silnie zurbanizowany, na którym zlokalizowana jest nie tylko zabudowa mieszkaniowa, ale także obiekty użyteczności publicznej, to niewątpliwie rozbudowa oraz modernizacja linii dystrybucyjnych energii elektrycznej w tym obszarze miasta służyć będzie jego mieszkańcom. W tym też – zdaniem Sądu – będzie urzeczywistniany interes publiczny, który to interes jest

istotny dla zbiorowości. Planowana inwestycja służyć bowiem będzie potrzebom bliżej nieokreślonej liczby mieszkańców miasta, zarówno tych będących bezpośrednimi odbiorcami dostarczanej energii elektrycznej, ale i może przede wszystkim, tych mieszkańców, którzy korzystają z usług podmiotów i instytucji zaopatrywanych w ten sposób w energię elektryczną. Z tych powodów bez znaczenia – zdaniem Sądu - pozostaje fakt, że inwestorem jest podmiot inny niż Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego.

Sprawy z zakresu gospodarki wodnej

W sprawach z zakresu gospodarki wodnej zwrócić należy uwagę na wyrok z dnia 15 maja 2020 r. wydany w sprawie o sygn. akt **II SA/Wr 161/20**. W sprawie wskazać należy na szczególnie interesujący fragment dotyczący relacji pomiędzy pozwoleniem wodnoprawnym a ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W omawianym orzeczeniu Sąd wskazał, że pozwolenie wodnoprawne, którego przedmiotem jest w szczególności zezwolenie na wykonanie urządzeń wodnych na danym terenie, dotyczy w swej istocie sposobu zagospodarowania tego terenu. Zgodnie z art. 396 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo wodne, pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Użyty w tym przepisie zwrot "nie może naruszać" oznacza, że pomiędzy treścią uchwalonego planu miejscowego a treścią podjętej decyzji nie musi zachodzić pełna zgodność - wystarczy, aby nie było sprzeczności pomiędzy tymi ustaleniami. Wobec tego pozwolenie wodnoprawne kształtujące wykorzystanie przestrzenne terenu, w tym sposób zagospodarowania położonej na nim nieruchomości, musi być niesprzeczne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, w tym rozumieniu, że nie prowadzi do zmiany lub modyfikacji postanowień planistycznych. W każdym jednak wypadku wskazana regulacja obliuguje organ orzekający do dokonywania, z urzędu, oceny zgodności wniosku o pozwolenie wodnoprawne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Sprawy z zakresu wywłaszczeń

W sprawach z zakresu wywłaszczeń na uwagę zasługuje wyrok Wojewódzkiego Sądu z dnia 12 sierpnia 2020 r. o sygn. akt **II SA/Wr 100/20**. Sądowa kontrola dotyczyła decyzji w przedmiocie ustalenia odszkodowania z tytułu

nabycia przez gminę prawa własności nieruchomości. Jednak, w istocie pomiędzy stronami kwestią sporną była wysokość ustalonego odszkodowania. Skarżąca podważała bowiem moc dowodową operatu szacunkowego wywodząc, że wartość nieruchomości ustalona przez biegłą nie może być uznana za wartość rynkową.

Sąd wyjaśnił, że sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego operat szacunkowy stanowi sformalizowany dowód, że opisana w nim nieruchomość ma określoną wartość, a z kolei wartość ta jest podstawą określenia odszkodowania.

Skład orzekający wskazał, że organ administracji prowadzący postępowanie – jak też orzekający następnie sąd - nie ma kompetencji do merytorycznego sprawdzenia ustaleń operatu szacunkowego, jeżeli dokument ten spełnia wymogi formalne. Zgodnie z tym poglądem, stwierdzenie, że organ administracji nie może wkraczać w merytoryczną zasadność opinii rzeczoznawcy majątkowego należy rozumieć w ten sposób, że organ administracji nie może zamiast rzeczoznawcy majątkowego i wbrew jego opinii przyjąć, że wartość nieruchomości jest inna niż przyjął to rzeczoznawca majątkowy. Organ administracji może natomiast, jest wręcz do tego obowiązany, jako jedyny podmiot uprawniony do oceny dowodu jakim jest operat szacunkowy, domagać się wyjaśnień od rzeczoznawcy majątkowego w razie gdy operat, czy to zdaniem organu administracji, czy strony postępowania, zawiera błędy lub stwierdzenia nieodpowiadające rzeczywistości. Procesowa ocena operatu szacunkowego musi jednak obejmować jego zgodność z obowiązującymi przepisami prawa.

Sprawy z zakresu gospodarki mieniem

W sprawach z zakresu gospodarki mieniem na uwagę zasługuje wyrok z dnia 20 października 2020 r. o sygn. akt **II SA/Wr 355/20**. W badanej sprawie orzekające organy przedmiotem swoich rozważań uczyniły ocenę wniosku skarżącego przez pryzmat posiadania przez niego interesu prawnego w przeprowadzonym przez organ I instancji postępowaniu podziałowym.

Jak podkreślił Sąd, analiza tej kwestii jest konieczna, jednakże nie można zaakceptować faktu, że jest ona prowadzona faktycznie poza formalnie rozumianym postępowaniem administracyjnym. Stanowisko to wynika z faktu, że w istocie organ odmówił wszczęcia postępowania wznowieniowego, zaś z drugiej strony ocenił problem legitymacji skarżącego do udziału skarżącego w postępowaniu jako strony w rozumieniu art. 28 k.p.a. Sąd wskazał, że organom obu instancji umknął fakt,

że tego rodzaju czynności są zarezerwowane dla drugiego etapu postępowania wznowieniowego. W sprawie zarówno organ I instancji jak i II instancji prowadził analizę zagadnienia dotyczącego atrybutu strony postępowania i istoty postępowania podziałowego nie tylko przez pryzmat przepisów u.g.n. ale nawet przy zastosowaniu poglądów doktryny i judykatury. Jednak w żaden sposób nie można było przyjąć, aby z samego wniosku w sposób oczywisty wynikał brak posiadania przez skarżącego przymiotu strony.

Zdaniem Sądu, w okolicznościach sprawy doszło do naruszenia art. 149 § 3 k.p.a., bowiem organy oceniały posiadanie przez skarżącego przymiotu strony na niewłaściwym etapie postępowania wznowieniowego.

Sprawy z zakresu geodezji i kartografii

W sprawach z zakresu geodezji i kartografii na uwagę zasługuje wyrok z dnia 24 września 2020 r. o sygn. akt **II SA/Wr 115/20**. Sprawa dotyczyła rozpoznania skargi na czynność w przedmiocie nadania numeru porządkowego.

Należy zwrócić uwagę na wskazanie przez Sąd działań jakie spoczywają na organie administracji, a które to wymagane są w zakresie procedury tworzenia zbiorów numerów porządkowych. Ponadto, w orzeczeniu tym Sąd wskazuje, że zachowanie dotychczasowych numerów musi być dokonywane według w miarę możliwości, czyli ad casum.

Istota orzeczenia dotyczyła tego czy po ponownym rozpatrzeniu sprawy organ podporządkował się wskazaniom sądu i jego ocenie prawnej. Bowiem, w omawianej sprawie organ nie zastosował się do wskazań wynikających z zapadłego wcześniej wyroku, a które to odnosiły się do wyjaśnienia podstawy faktycznej dokonanej czynności.

Sąd przypomniał, że to organ ma wykazać i uzasadnić istnienie powodów dających podstawy do uznania, że zostały zachowane dotychczasowe zasady numeracji. Jak wskazał tutejszy Sąd, odnosząc się do nieprawidłowości w działaniu organu, organ jest zobowiązany wykazać, aby nadanie określonej działce numeru porządkowego czyniło zadość wynikającemu z § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z 9 stycznia 2012 r. *w sprawie ewidencji miejscowości, ulic i adresów, obowiązkowi tworzenia zbioru numerów porządkowych w sposób zapewniający przestrzenną regularność przy zachowaniu dotychczasowych zasad tej numeracji.*

W przepisie § 5 ust. 2 wskazanego rozporządzenia mowa jest o zachowaniu w miarę możliwości istniejących numerów porządkowych. Jak słusznie zauważył Sąd sformułowanie tego przepisu nie wskazuje na bezwzględny obowiązek zachowania dotychczas istniejących numerów porządkowych. Normodawca wskazuje wyłącznie, że zachowanie istniejących numerów ma być oceniane w miarę możliwości, a więc musi uwzględniać m.in. pozostałe zasady wynikające z tego przepisu.

Sprawy z zakresu rolnictwa i leśnictwa

W sprawach objętych symbolem 616 na uwagę zasługuje wyrok z dnia 20 października 2020 r. zapadły w sprawie o sygn. akt **II SA/Wr 340/20**, którego przedmiotem było rozpoznanie skargi w przedmiocie odmowy nieodpłatnego przekazania prawa własności nieruchomości.

Sąd stwierdził, że materiał dowodowy zgromadzony przez starostę w toku postępowania administracyjnego dawał wystarczające podstawy do stwierdzenia, że wystąpiły określone w art. 118 ust. 2a ustawy z 20 grudnia 1990 r. *o ubezpieczeniu społecznym rolników* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2336 ze zm.) przesłanki do przyznania skarżącemu własności działki.

W uzasadnieniu Sąd zaznaczył, że dla rozstrzygnięcia sprawy z art. 118 ust. 2a ustawy nie ma istotnego znaczenia, jaką podstawę prawną powołano w decyzji zatwierdzającej projekt podziału nieruchomości. Wskazał, że rację ma wprawdzie Samorządowe Kolegium Odwoławcze zauważając, że istnieje możliwość dokonania podziału nieruchomości z urzędu, jeżeli jest to niezbędne do realizacji roszczeń do części nieruchomości (art. 95 pkt 4 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* – Dz. U. z 2018 r. poz. 121 ze zm.). Zdaniem jednak Sądu, skoro w okolicznościach sprawy właściciel dokonał podziału nieruchomości na swój wniosek, wydzielając objętą uzasadnionym roszczeniem skarżącego działkę, to bezprzedmiotowe byłoby uruchamianie postępowania podziałowego z urzędu. Z uzasadnienia decyzji odwoławczej Samorządowego Kolegium Odwoławczego, ani też z akt administracyjnych nie wynika, by prowadzone było postępowanie mające na celu uchylene lub stwierdzenie nieważności decyzji zatwierdzającej podział nieruchomości. Sąd stwierdził, że podział nieruchomości wywołał zamierzone skutki prawne w postaci m.in. wyodrębnienia działki, która następnie mogła być przedmiotem obrotu prawnego, a więc także decyzji wydawanej na podstawie art. 118 ust. 2a ustawy.

Informacja o działalności orzeczniczej Wydziału III

W trakcie 2020 r. przedmiotem zainteresowania i dyskusji sędziów Wydziału III były zagadnienia, które wyłoniły się w toku orzekania, a dotyczyły tak prawa materialnego, jak i rodzących się wciąż wątpliwości ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Sędziowie zajmowali się instytucją ponaglenia jako środka zaskarżenia bezczynności i przewlekłego prowadzenia postępowania przez organy administracji. Sędziowie zajmowali się również kwestią wniesienia skargi na bezczynność po zakończeniu przez organ administracji prowadzonego postępowania poprzez wydanie ostatecznej decyzji. Sędziowie rozważając powyższe zagadnienie odnieśli się do uchwały NSA z 22 czerwca 2020 r. o sygn. akt **II OPS 5/19**.

Sędziowie omówili także problem związany z zawieszeniem biegu terminów procesowych w związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego, biorąc pod uwagę treść: art. 15 zys ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 7 oraz art. 14a ust. 5 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.).

Zagadnieniem omawianym przez Sędziów Wydziału III była ponadto kwestia prawidłowego uzasadnienia przez radę gminy uchwały podjętej na podstawie art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) w przedmiocie odmowy wyrażenie zgody na rozwiązanie z radnym stosunku pracy. Problem do którego odnieśli się Sędziowie dotyczył praktycznie uniemożliwienia realizacji przez pracodawcę jego uprawnień wynikających z Kodeksu pracy wobec dowolności i arbitralności uzasadnienia tego rodzaju uchwał. Sędziowie zwrócili uwagę, że problem prawidłowego uzasadniania uchwał został dostrzeżony w judykaturze, gdzie wskazuje się, że jakkolwiek obowiązek sporządzenia uzasadnienia uchwały nie został przez ustawodawcę wprost ustanowiony, jednakże można go wyprowadzić w drodze wykładni celowościowej. W demokratycznym państwie prawa nie istnieje bowiem kategoria "swobodnego uznania" administracji, co też oznacza, że każde rozstrzygnięcie organów administracji publicznej powinno być oparte na konkretnej podstawie prawnej

oraz zostać wydane po rozważeniu całego materiału dowodowego w danej sprawie. Uzasadnienie aktu, jakim jest uchwała pozwala na zweryfikowanie jej prawidłowości. Nawet bowiem w sytuacji, gdy rada nie jest zobowiązana do odmowy wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy, możliwy jest zarzut, że jej uchwała odmawiająca takiej zgody stanowi nadużycie prawa i przez to narusza chociażby art. 8 Kodeksu Pracy (por. wyrok NSA z 22 stycznia 2015 r. o sygn. akt **III SA/Wr 753/14**; CBOSA). Również w trakcie 2020 r. przedmiotem dyskusji sędziów Wydziału III był problem właściwość rzeczowej prezesa sądu apelacyjnego rozpatrującego zażalenie od postanowienia prezesa sądu okręgowego w sprawie dotyczącej wniosku o zwolnienie z funkcji biegłego Sądowego. Sędziowie zgodzili się ze stanowiskiem, że w sytuacji, gdy prezes sądu apelacyjnego jest organem nadrzędnym w stosunku do prezesa sądu okręgowego w sprawach z zakresu administracji sądowej, a nie administracji publicznej, to w myśl art. 17 pkt 3 ustawy z 14 czerwca 1960 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 256), organem wyższego stopnia w tych ostatnich, właściwym do rozpatrywania środków odwoławczych od rozstrzygnięć wydanych przez prezesa sądu okręgowego działającego w charakterze organu administracji publicznej w sprawach dotyczących biegłych sądowych jest Minister Sprawiedliwości.

Kwestia właściwego uzasadnienia uchwały zajęła również Sędziów wobec problemu dekategoriacji dróg publicznych. Sędziowie wskazali, że uzasadnienie uchwały podejmowanej na podstawie art. 10 ust. 5a ustawy z 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (Dz. U. z 2020 r. poz. 470), powinno zawierać szczegółowe uzasadnienie wskazujące na spełnienie przesłanek zastosowania ww. przepisu w tym utraty/braku spełniania przez przekazywany odcinek drogi wojewódzkiej kryteriów uzasadniających uznawania jej za drogę wojewódzką oraz wykazanie spełnienia przesłanki proporcjonalności. Ciężar należytego wykazania, że przesłanki te zostały spełnione spoczywa na organie uchwałodawczym, a miejscem, w którym się to ma odbyć jest uzasadnienie projektu uchwały. Sędziowie odnieśli się do orzecznictwa sądów administracyjnych i zaznaczyli, że zgodnie z zasadą prawidłowej i rzetelnej legislacji, w sytuacji, gdy organ samorządu terytorialnego na podstawie upoważnienia ustawowego nakłada na obywateli określony obowiązek, w szczególności, gdy ustawodawca pozostawił temu organowi margines swobody, w stosownym uzasadnieniu projektu uchwały właściwy organ powinien przedstawić

argumenty, odwołujące się do kryteriów ustawowych, przemawiające za przyjęciem konkretnych rozwiązań.

Kolejna wątpliwość dotyczyła problemu czy, przy ustalaniu sytuacji materialnej skarżącego ubiegającego się o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, można do jego dochodu zaliczyć kwotę 500+ z tytułu świadczenia wychowawczego. Sędziowie zgodzili się, że takie działanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest nieprawidłowe. Sędziowie wskazali, że celem świadczenia wychowawczego zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z 11 lutego 2016 r. *o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407) jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. W uzasadnieniu projektu ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (druk VIII.216) w sposób wyraźny wskazano, że celem projektowanej ustawy jest przed wszystkim pomoc finansowa kierowana do rodzin wychowujących dzieci. Proponowane rozwiązanie ma zmniejszyć obciążenia finansowe związane z wychowaniem dzieci, a tym samym zachęcać do podejmowania decyzji o posiadaniu większej liczby dzieci. Jednocześnie podano, że istotą wprowadzonych projektowaną ustawą regulacji jest objęcie świadczeniem wychowawczym możliwie jak najszerszego zakresu osób posiadających na swoim utrzymaniu dzieci, realizując tym samym podstawowy cel, to jest wsparcie ekonomiczne rodzin, w szczególności tych zagrożonych ubóstwem, oraz częściowe pokrycie wydatków rodziców lub opiekunów dzieci z tytułu wysokich kosztów ich wychowania i wykształcenia. Świadczenie wychowawcze jest zatem ściśle związane z rzeczywistym sprawowaniem opieki nad dzieckiem i ma służyć częściowemu pokryciu wydatków związanych z rzeczywistym sprawowaniem opieki nad dzieckiem i ma służyć częściowemu pokryciu wydatków związanych z jego wychowaniem. Brak jest zatem podstaw prawnych, aby świadczenie wychowawcze uwzględnić przy ustaleniu dochodu skarżącej, umożliwiającego spłatę zaległych składek w ZUS. Za przyjęciem takiego stanowiska przemawia przepis art. 8 ust. 4 pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.), zgodnie z którym do dochodu ustalonego zgodnie z ust. 3 nie wlicza się świadczenia wychowawczego.

W związku z wzrostem zagrożenia rozprzestrzenienia się choroby COVID-19 i przyjęciu, że działalność orzecznicza Sądu będzie prowadzona w trybie niejawnym, Sędziowie odnieśli się do treści art. 15zss4 ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r.

o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.) i podkreślili, że mając na uwadze poszanowanie praw stron do sądu, rozpoznanie spraw na posiedzeniu niejawnym w powyższym trybie będzie możliwe, jeżeli żadna ze stron się temu nie sprzeciwi - w terminie 7 dni od dnia doręczenia niniejszego pouczenia. Powyższe zostało wywiedzione z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 15z4 ust. 3 ustawy o COVID-19, wobec uznania że w postępowaniu sądowoadministracyjnym musi być zachowany co najmniej ten sam standard ochrony konstytucyjnego prawa do sądu, który został przyjęty w art. 15 z4 pkt 2 tej ustawy.

Opisane zagadnienia były omawiane między innymi w trakcie narad sędziowskich Wydziału III Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego; informacje o wynikach narad zostały przekazane do Prezesa Izby Gospodarczej Naczelnego Sądu Administracyjnego w odrębnych pismach.

Wybrane orzeczenia zapadłe w 2020 r. w Wydziale III Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu:

Wyrok z 27 sierpnia 2020 r. o sygn. akt **III SA/Wr 10/20** (orzeczenie nieprawomocne). Sąd w uzasadnieniu wyroku zwrócił uwagę na brak dostatecznych argumentów dla których dział IVa k.p.a., zatytułowany „Administracyjne kary pieniężne”, podlegałyby wyłączeniu w przypadku deliktów administracyjnych, poddanych regulacji ustawy o grach hazardowych. Sąd zwrócił uwagę, że zgodnie z art. 189b k.p.a., przez administracyjną karę pieniężną rozumie się określoną w ustawie sankcję o charakterze pieniężnym, nakładaną przez organ administracji publicznej, w drodze decyzji, w następstwie naruszenia prawa polegającego na niedopełnieniu obowiązku albo naruszeniu zakazu ciążącego na osobie fizycznej, osobie prawnej albo jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej. Niewątpliwie, kara pieniężna nakładana w trybie przepisów ustawy o grach hazardowych w tej definicji się zawiera.

Sąd w uzasadnieniu przypomniał, że dział IVa k.p.a. został wprowadzony do k.p.a. ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – *Kodeks postępowania administracyjnego* oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 935). Przepisy tego działu (art. 189a - 189k k.p.a.) mają charakter materialnoprawny i regulują kompleksowo zagadnienia związane z nakładaniem kary pieniężnej, w tym, z przesłankami wymiaru kary, możliwością odstąpienia od jej wymierzania, terminami

przedawnienia nakładania i egzekwowania takiej kary, odsetkami od zaległej kary, ulgami w jej wymierzaniu. W zamyśle ustawodawcy, przepisy działu IVa k.p.a. mają stanowić uzupełnienie regulacji przewidzianych w przepisach szczególnych, przy poszanowaniu zasady, że przepis szczególny ma pierwszeństwo przed przepisem ogólnym (*lex specialis derogat legi generali*, por. uzasadnienie do projektu ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – *Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw*, Nr druku 1183). Sąd zwrócił uwagę, że nowelizacja k.p.a. określiła szereg przesłanek indywidualizujących wymierzanie administracyjnych kar pieniężnych, które jednocześnie zmieniają dotychczas przeważający, obiektywny charakter administracyjnych kar pieniężnych (por. Stanisław Radowski, Marek Wierzbowski, Ustawa o grach hazardowych. Komentarz, wydanie internetowe, opublikowane w programie Lex).

Sąd odnosząc się do zarzutu skargi naruszenia art. 189a i nast. k.p.a., wskazał na treść art. 189a § 2 k.p.a. in fine i podkreślił, że przepis ten wprowadza swoistą regułę kolizyjną, w myśl której, przepisu działu IVa k.p.a. odnośnie do zagadnień wymienionych w § 2 art. 189a k.p.a. nie stosuje w zakresie w jakim kwestie te regulują przepisy odrębne. Z tak zredagowanego przepisu art. 189a § 2 k.p.a. wynika, że przepisy odrębne nie mogą być uzupełniane ani modyfikowane regulacjami działu IVa k.p.a. W przypadku natomiast, gdy przepisy odrębne w ogóle nie regulują zagadnienia wskazanego w § 2 art. 189a k.p.a., przepisy działu IVa k.p.a. stosuje się wprost w oznaczonym zakresie (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 4 grudnia 2018 r. o sygn. akt **II SA/Lu 628/18** i powołane tam piśmiennictwo, CBOSA).

Sąd odniósł wskazane regulacje do przepisów ustawy o grach hazardowych i dostrzegł, że przepisy tej ustawy regulują materialnoprawne przesłanki wymiaru kary administracyjnej, przy jednoczesnym braku uregulowań w zakresie odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. Okoliczność ta, przy uwzględnieniu treści powołanej wcześniej reguły kolizyjnej z art. 189a § 2 k.p.a. in fine dawała w ocenie Sądu podstawy do wyrażenia poglądu co do powinności stosowania normy z art. 189f k.p.a. na tle spraw związanych z nakładaniem kar pieniężnych w trybie przepisów ustawy o grach hazardowych. Sąd w składzie orzekającym nie przychylił się do spotykanego w orzecznictwie sądowym stanowiska, jakoby odesłanie zawarte w art. 91 u.g.h. pozwalało jedynie na stosowanie do tego rodzaju kar przepisów

Ordynacji podatkowej („odpowiednio”), a zatem z wyłączeniem możliwości odwoływania się do regulacji działu IVa k.p.a. (w szczególności, art. 189f k.p.a.).

Mając na uwadze obowiązujące reguły interpretacyjne Sąd wskazał, że „odpowiednie” stosowanie przepisu może polegać na jego zastosowaniu wprost, albo z pewnymi modyfikacjami – usprawiedliwionymi odmiennością stanu „podciąganego” pod dyspozycję stosowanego przepisu, bądź na niedopuszczalności jego stosowania do rozpatrywanego stanu w ogóle. Odpowiednie stosowanie nie przesądza zatem ani o bezpośrednim, ani o automatycznym stosowaniu określonej regulacji, jest uzależnione m.in. od oceny charakteru instytucji prawnej. Mając na uwadze wprowadzoną nowelizację k.p.a. oraz to, że kara pieniężna nie stanowi zobowiązania podatkowego, Sąd doszedł do przekonania, że przepis art. 91 u.g.h. należy traktować jako wskazujący w sposób jednoznaczny na konieczność odpowiedniego stosowania przepisów *Ordynacji podatkowej* do postępowań w zakresie nakładania kar pieniężnych, a zatem, w zakresie procedury, a nie prawa materialnego. Wspomnianego przepisu, przy położeniu właściwego akcentu na wymóg jedynie „odpowiedniego” stosowania przepisów *Ordynacji podatkowej*, nie można rozumieć w sposób zaprezentowany przez organ odwoławczy, czyli jako wyłączający stosowanie materialnoprawnych przepisów o karze pieniężnej, zawartych w dziale IVa k.p.a. i właściwych tej instytucji. Postępowanie w zakresie wymierzenia kary administracyjnej na podstawie przepisów ustawy o grach hazardowych nie jest postępowaniem podatkowym, lecz postępowaniem administracyjnym. Okoliczność, że na podstawie komentowanego przepisu w zakresie wymierzenia kary administracyjnej stosuje się przepisy *Ordynacji podatkowej* nie świadczy, że jest to postępowanie podatkowe. Przy uwzględnieniu zatem „odpowiedniego” stosowania przepisów *Ordynacji podatkowej* w podanym wyżej znaczeniu, jak również, przy zastrzeżeniu, że przepisy tej ustawy nie określają warunków odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej (co oczywiste) w sprawie należało przyjąć, że stosowanie na gruncie ustawy o grach hazardowych przepisu art. 189f k.p.a. jest nie tylko dopuszczalne, ale i zgodne z intencją ustawodawcy, którego zamysłem było ujednoczenie zasad wymiaru kar pieniężnych w systemie prawa, za wyjątkiem przypadków uregulowania tych kwestii w przepisach odrębnych. Skoro przepisy odrębne (ustawa o grach hazardowych oraz ustawa *Ordynacja podatkowa* poprzez odpowiednie stosowanie w rozumieniu art. 91 u.g.h.) nie regulują kwestii odstąpienia od wymierzenia kary, w sprawie należało zastosować art. 189f

k.p.a. Pominięcie tej regulacji przez orzekające sprawie organy, a w konsekwencji, zaniechanie ustalenia przesłanek o jakich mowa w tym przepisie, stanowiło uchybienie dające podstawy do wyeliminowania wydanych w sprawie decyzji z obrotu prawnego.

Sąd przypomniał, że pogląd, że odpowiednie stosowanie regulacji *Ordynacji podatkowej* do kar pieniężnych nie wyklucza możliwości zastosowania przepisów zawartych w dziale IVa k.p.a prezentowany jest w piśmiennictwie (por. Stanisław Radowski, Marek Wierzbowski, Ustawa o grach hazardowych. Komentarz, wydanie internetowe, opublikowane w programie Lex) Możliwość zastosowania działu IVa k.p.a. do spraw rozstrzyganych na gruncie ustawy w sposób pośredni przyznał także Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 28 listopada 2017 r. o sygn. akt **II GSK 2433/17**.

Wyrok z 2 września 2020 r. o sygn. akt **III SAWr 4/20** (orzeczenie prawomocne). W rozpoznawanej sprawie problemem, który zajął się Sąd, była sytuacja, zaskarżenia uchwały w przedmiocie wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej w miejscowości X przez Stowarzyszenie Przyjaciół tej miejscowości. Kwestią uzasadniającą wniosek o stwierdzenie nieważności tego orzeczenia, zdaniem skarżącego stowarzyszenia była sytuacja, w której radny ubiegający się o stanowisko Przewodniczącego Rady Miejskiej nie wyłączył się od głosowania w przedmiocie wyboru przewodniczącego.

Sąd stwierdzając nieważność zaskarżonej uchwały podkreślił, że istota zagadnienia występującego w rozpoznawanej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia w jaki sposób należy interpretować pojęcie „interesu prawnego”, o którym mowa w art. 25a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2020 r. poz. 713), który stanowi, że radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego i wyjaśnienia czy w razie kandydowania radnego na stanowisko przewodniczącego rady miejskiej jego udział w głosowaniu nad uchwałą dotyczącą jego wyboru jest równoznaczny z naruszeniem ww. przepisu. Sąd przyjął, że pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją radnego. Interes ten wynikał w przedmiotowej sprawie z art. 19 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego „Rada gminy wybiera ze swego grona przewodniczącego i 1-3

wiceprzewodniczących bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu tajnym.”.

Sąd przypomniał, że ze sprawowaniem funkcji przewodniczącego wiąże się podwyższenie przysługującej radnemu diety, co wskazuje na istnienie po stronie kandydującego na to stanowisko radnego interesu majątkowego. Istotne jest również, że przewodniczący rady miejskiej reprezentuje radę w stosunkach wewnętrznych z innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, organizuje prace rady i prowadzi jej obrady. Sąd stwierdził, że uzasadnione jest stanowisko strony skarżącej, że interesu prawnego, o którym mowa w art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, nie można traktować w sposób wąski i ograniczać go wyłącznie do przepisów prawa materialnego. Interes ten wynika bowiem także z przepisów ustrojowych, do których należą regulacje odnoszące się do uprawnienia radnego do ubiegania się o funkcję przewodniczącego.

Sąd podkreślił, że w orzecznictwie sądów administracyjnych słusznie wskazuje się, że dla oceny skutków naruszenia art. 25a ustawy o samorządzie gminnym nie ma znaczenia czy udział radnego miał, czy nie miał wpływu na ostateczny wynik i podjęcie uchwały o jego wyborze na stanowisko przewodniczącego rady. Przepis ten został sformułowany w sposób kategoriyczny, a co przemawia za obiektywnym rozumieniem ujętego w jego treści interesu prawnego (tak też orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z 11 czerwca 2013 r. o sygn. akt **II SA/Po 341/13**).

Sąd wskazał również, że należy mieć również na względzie kwestie związane z przestrzeganiem dobrych obyczajów, do których niewątpliwie należy reguła mówiąca o tym, że nie powinno się głosować we własnej sprawie. Zasady te dotyczyć powinny w szczególności osób, które pełnią doniosłe dla społeczności lokalnych funkcje radnych. Są one w szczególności zobowiązane do etycznego, transparentnego i niebudzącego moralnych wątpliwości sprawowania powierzonego im mandatu.

Wyrok z 31 lipca 2020 r., sygn. akt **III SA/Wr 507/19** (orzeczenie nieprawomocne). W tej sprawie przedmiotem skargi rolnika była prawidłowość przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej - r.ś.k. na 2018 r. i sposobu dokonania zmniejszenia tej płatności w wyniku zastosowania § 31 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach*

działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 415 ze zm., dalej: rozporządzenie rolno-środowiskowo-klimatyczne, rozporządzenie r.ś.k). w ten sposób, że organ dokonał łącznego rozliczenia zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych, to jest zobowiązania r.ś.k. podjętego przez stronę w dniu 15 marca 2017 r. na powierzchni 3,70 ha oraz zobowiązania r.ś.k. przejętego w dniu 20 sierpnia 2018 r. na powierzchni 10,32 ha, podjętego przez poprzedniego użytkownika 15 marca 2015 r. Według organów obu instancji w sytuacji, kiedy strona składa wnioski o przyznanie płatności r.ś.k. na 2018 r. w ramach zobowiązania, jakie podjęła w 2017 r., co do gruntu o powierzchni 3,70 ha oraz składa wnioski o płatność r.ś.k. na 2018 r. w ramach przejętego gruntu i przejęcia zobowiązania r.ś.k. rozpoczętego w 2015 r. na powierzchni 10,32 ha – należy uznać, że strona realizuje w 2018 r. jedno zobowiązanie r.ś.k., które należy rozliczyć (ze wszystkimi konsekwencjami) łącznie, to jest dla powierzchni gruntów rolnych zatwierdzonych do wsparcia na 2018 r. - 14,02 ha.

Zdaniem strony, działanie organów jest wadliwe i płatność r.ś.k. na 2018 r. winna być przez organ przyznana i rozliczona odrębnie dla każdego z zobowiązań r.ś.k., jakie realizuje strona, to jest odrębnie dla zobowiązania, które strona kontynuuje, a podjęła w 2017 r. na gruntach o powierzchni 3,70 ha (z uwzględnieniem stanu i sposobu realizacji tego zobowiązania r.ś.k.) oraz odrębnie dla zobowiązania r.ś.k., które strona w 2018 r. przejęła, a które zostało podjęte w 2015 r. i dotyczy gruntu o powierzchni 10,32 ha.

Odnosnie sporu, jaki powstał w sprawie, Sąd nie podzielił stanowiska organów w zakresie łącznego rozliczenia zobowiązań r.ś.k. podjętych i kontynuowanych w różnych latach. Wbrew pogładowi organów strona może i realizuje dwa zobowiązania r.ś.k., jedno podjęte w 2017 r. oraz drugie przejęte od innego rolnika w 2018 r., a podjęte w 2015 r. i każde z tych zobowiązań, co do przestrzegania warunków na jakich ma być realizowane oraz skutków ich naruszenia, należy ocenić i rozliczyć odrębnie.

Zdaniem Sądu, powołany przez organ § 31 ust. 1 rozporządzenia r.ś.k. nie powoduje „zespolenia” zobowiązania r.ś.k., które rolnik przejął od innego rolnika z innym zobowiązaniem, które rolnik realizuje. Przepis ten ma znaczenie procesowe, tzn. w warunkach, kiedy przewidziano jego zastosowanie (w sprawie sytuacja z § 29 ust. 6) wnioski strony są rozpatrywane łącznie w zakresie płatności

rolno-środowiskowo-klimatycznej. Jednak łączne rozpatrzenie wniosków nie oznacza, że dochodzi do połączenia zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych w jedno wspólne zobowiązanie r.ś.k. W konsekwencji Sąd stwierdził, że łączne rozpatrzenie wniosków nie uprawniało organu do połączenia dwóch zobowiązań r.ś.k. realizowanych w różnym czasie i na różnym obszarze i rozciągnięcia nieprawidłowości, ich skutków popełnionych przy realizacji jednego zobowiązania na drugie zobowiązanie.

Sąd stwierdził, że łączne rozpatrzenie wniosków o przyznanie płatności na 2018 r., nie zwalnia organu z uwzględnienia tego, że strona realizuje dwa zobowiązania r.ś.k., jedno podjęte w 2017 r. oraz drugie przejęte od innego rolnika w 2018 r., a podjęte w 2015 r. i każde z tych zobowiązań, co do przestrzegania warunków na jakich ma być realizowane oraz skutków ich naruszenia organ winien ocenić i rozliczyć odrębnie.

Sąd w uzasadnieniu podkreślił, że płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne należą do płatności finansowanych z EFFROW i organ zobowiązany jest przy ich przyznawaniu i ocenie nieprawidłowości oraz ich skutków stosować przepisy unijne, w tym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) Nr 1698/2005 Dz.U.U.E.L.2013.347.487, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) Nr 352/78, (WE) Nr 165/94, (WE) Nr 2799/98, (WE) Nr 814/2000, (WE) Nr 1290/2005 i (WE) Nr 485/2008 Dz. U.U.E.L.2013.347.549 oraz rozporządzenie delegowane Komisji (UE) Nr 640/2014 z 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności* (Dz. U. UE. L.2014.181.48).

Z przepisów unijnych wynika, że każdorazowo ocena naruszenia w zakresie realizacji zobowiązania, w tym rolno-środowiskowo-klimatycznego, powinna być dokonana w sposób zindywidualizowany.

W rozporządzeniu Nr 1306/2013 przewidziano, że w celu ochrony interesów finansowych budżetu Unii, państwa członkowskie powinny podejmować środki w celu upewnienia się, czy transakcje finansowane przez fundusze rzeczywiście mają miejsce i są poprawnie wykonywane. Państwa członkowskie powinny ponadto zapobiegać wszelkim nieprawidłowościom lub niewywiązywaniu się z obowiązków przez beneficjentów, wykrywać je i skutecznie zwalczać. W tytule V systemu kontroli oraz kary zawarte są przepisy dotyczące nieprawidłowości, konieczności ich odzyskiwania oraz nakładania kar administracyjnych i ich warunków. Art. 77 (Stosowanie kar administracyjnych) przewiduje w ust. 5, że kary administracyjne muszą być proporcjonalne, a ich wysokość uzależniona od dotkliwości, zasięgu, trwałości i powtarzalności stwierdzonej niezgodności, a dalej wprowadza ograniczenia kar.

Aktem uzupełniającym ww. rozporządzenie jest rozporządzenie delegowane Komisji Nr 640/2014. W motywie 19 rozporządzenia wskazano, że kary administracyjne należy ustanowić z uwzględnieniem ich odstraszającego charakteru i zasady proporcjonalności oraz szczególnych problemów związanych z przypadkami działania siły wyższej, jak również nadzwyczajnymi okolicznościami. Kary administracyjne powinny być stopniowane w zależności od wagi niezgodności, (podkreśl. Sądu) włącznie z całkowitym wykluczeniem na określony czas z jednego lub więcej systemów pomocy obszarowej lub środków wsparcia obszarowego. Powinny one uwzględniać szczególny charakter różnych systemów pomocy lub środków pomocy w odniesieniu do kryteriów kwalifikowalności, zobowiązań i innych obowiązków oraz możliwość, że beneficjent nie zgłosi wszystkich swoich obszarów, aby sztucznie stworzyć warunek zwalniający go z obowiązków dotyczących zazieleniania. Kary administracyjne na podstawie niniejszego rozporządzenia należy uważać za wystarczająco odstraszające, aby zniechęcić do umyślnej niezgodności.

Z kolei motyw 31 wskazuje, że odmowy i cofnięcia wsparcia oraz kary administracyjne w odniesieniu do środków rozwoju obszarów wiejskich należy ustanowić z uwzględnieniem ich odstraszającego charakteru i zasady proporcjonalności. Odmowy i cofnięcia wsparcia powinny być stopniowane w zależności od dotkliwości, zasięgu, trwałości i powtarzalności stwierdzonej niezgodności. W odniesieniu do kryteriów kwalifikowalności, zobowiązań i innych obowiązków odmowy i cofnięcia wsparcia oraz kary administracyjne powinny

uwzględniać szczególny charakter różnych środków wsparcia. W przypadku poważnej niezgodności lub w sytuacji, gdy beneficjent przedstawił fałszywe dowody w celu uzyskania wsparcia, należy odmówić mu wsparcia i nałożyć na niego karę administracyjną. Kary administracyjne obejmują całkowite wykluczenie na określony czas z jednego lub więcej środków wsparcia lub rodzajów operacji. Motyw 32 stanowi, że w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich kary administracyjne powinny pozostawać bez uszczerbku dla możliwości tymczasowego zawieszenia wsparcia, którego dotyczyła niezgodność. Należy ustanowić przepisy określające przypadki, w których można oczekiwać, że beneficjent naprawi niezgodność w rozsądnym terminie.

W rozporządzeniu Nr 640/2014 art. 35 stanowi, że odmawia się wnioskowanego wsparcia bądź cofa się je w całości, jeżeli nie spełniono kryteriów kwalifikowalności (ust. 1). Odmawia się wnioskowanego wsparcia bądź cofa się je w całości lub w części, jeżeli nie spełniono następujących zobowiązań lub innych obowiązków: a) zobowiązań ustanowionych w programie rozwoju obszarów wiejskich; lub b) w stosownych przypadkach, innych obowiązków dotyczących operacji, ustanowionych w przepisach Unii, w przepisach krajowych lub w programie rozwoju obszarów wiejskich, w szczególności w przepisach w zakresie zamówień publicznych, pomocy państwa oraz innych obowiązkowych normach i wymogach (ust. 2). Przy podejmowaniu decyzji o kwocie wsparcia podlegającego odmowie lub wycofaniu w wyniku nieprzestrzegania zobowiązań lub innych obowiązków, o których mowa w ust. 2, państwa członkowskie biorą pod uwagę dotkliwość, zasięg, trwałość i powtarzalność niezgodności dotyczącej warunków przyznania wsparcia określonych w ust. 2. Dotkliwość niezgodności zależy w szczególności od znaczenia jej konsekwencji, z uwzględnieniem celów, którym miały służyć niespełnione zobowiązania lub obowiązki. Zasięg niezgodności zależy w szczególności od skutków, jakie niezgodność wywiera na całość operacji. Trwałość zależy w szczególności od czasu trwania skutków lub możliwości likwidacji tych skutków przy użyciu racjonalnych środków. Powtarzalność zależy od tego, czy stwierdzono wcześniej podobne niezgodności, w ostatnich czterech latach lub w całym okresie programowania 2014-2020, w przypadku tego samego beneficjenta i takiego samego środka lub rodzaju operacji lub - w przypadku okresu programowania 2007-2013 - podobnego środka (ust.3). W przypadku zobowiązań lub płatności wieloletnich cofnięcia w oparciu o kryteria określone w ust. 3 stosuje się również do kwot

już wypłaconych w latach poprzednich na daną operację (ust. 4). Jeżeli ogólna ocena w oparciu o kryteria określone w ust. 3 prowadzi do ustalenia poważnej niezgodności, wsparcia odmawia się lub cofa się je w całości. Beneficjenta dodatkowo wyklucza się z takiego samego środka lub rodzaju operacji w roku kalendarzowym, w którym stwierdzono niezgodność, oraz w kolejnym roku kalendarzowym (ust. 5). Jeżeli ustalono, że beneficjent przedstawił fałszywe dowody w celu otrzymania wsparcia lub w wyniku zaniedbania nie dostarczył niezbędnych informacji, wsparcia odmawia się lub cofa się je w całości. Beneficjenta dodatkowo wyklucza się z takiego samego środka lub rodzaju operacji w roku kalendarzowym, w którym stwierdzono niezgodność, oraz w kolejnym roku kalendarzowym (ust. 6). Jeśli cofnięcia i kary administracyjne, o których mowa w ust. 1, 2, 4, 5 i 6, nie mogą być w całości odliczone w ciągu trzech kolejnych lat kalendarzowych następujących po roku kalendarzowym, w którym dokonano ustalenia, zgodnie z art. 28 rozporządzenia wykonawczego (UE) Nr 908/2014 anuluje się saldo pozostałe do spłaty (ust. 7).

W ocenie Sądu w kontekście powołanych przepisów koncepcja organu, aby dokonać zmniejszenia płatności bez uwzględnienia indywidualnego charakteru nieprawidłowości popełnionej w ramach realizacji zobowiązania podjętego w 2015 r. i przejętego przez stronę w 2018 r. oraz zobowiązania podjętego przez stronę w 2017 r. i kontynuowanego w 2018 r. - jest nieuprawniona. Kryteria dotkliwość, zasięg, trwałość i powtarzalność niezgodności (ich zdefiniowanie w ww. przepisach unijnych) wymagają odniesienia się do konkretnego zobowiązania i uwzględnienia czasu jego trwania czy obszaru na jakim jest ono realizowane.

Wyrok z 7 sierpnia 2020 r. o sygn. akt **III SA/Wr 223/20** (orzeczenie nieprawomocne). Kwestią sporną w sprawie było ustalenie sposobu i wysokości w jaki należy dokonać korekty finansowej u Beneficjenta umowy o dofinansowanie projektu wobec stwierdzonych nieprawidłowości przy jego realizacji.

Sąd w bardzo obszernym uzasadnieniu szeroko opierając się na orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przyjął, że dokonanie korekty powinno nastąpić zgodnie z art. 98 rozporządzenia Nr 1083/2006 i uwzględniać wskazania wynikające z powołanych przez Sąd wyroków TSUE. A zmianę Taryfikatora i zapisy umowy należy ocenić w kontekście zasad ogólnych, a przede wszystkim zasady pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań i rozważyć ich wpływ na dokonanie korekty. I jak wskazał TSUE pierwsze obliczenie korekty można

przeprowadzić z zastosowaniem wybranego taryfikatora, ale ostateczna wysokość korekty musi uwzględniać trzy kryteria: charakter nieprawidłowości, jej wagę oraz stratę finansową poniesioną przez fundusz. Przy czym ww. kryteria z uwagi na to, że w sprawie jest nieprawidłowość jednorazowa należy zindywidualizować, to jest rozważyć z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, jakie wystąpiły w sprawie. Należy rozważyć wszystkie szczególne okoliczności sprawy, które mają znaczenie w świetle kryteriów charakteru i wagi nieprawidłowości oraz straty finansowej poniesionej przez fundusz.

W pierwszej kolejności Sąd odniósł się do zastosowania Taryfikatora przy wymierzaniu korekty i jego zmiany. Jak Sąd wyjaśnił ocena zmiany tych przepisów wymaga odniesienia się do ogólnych zasad prawa.

W przedmiocie zasady pewności prawa, niedziałania prawa wstecz i zasady uzasadnionych oczekiwań, to jak wynika z wyroku C-260/14 i powołanego tam orzecznictwa, nie doznają one uszczerbku pod warunkiem, że nowe przepisy są stosowane do przyszłych skutków okoliczności powstałych pod rządami przepisów poprzednio obowiązujących.

Sąd wskazał, że korekty finansowe, system dokonywania tych korekt zarówno w dacie zawarcia umowy, dopuszczenia się naruszenia, jak i w dacie dokonywania korekty oparty był na art. 98 rozporządzenia Nr 1083/2006. A zatem dopóki nałożone korekty nie wykraczają poza ramy tego przepisu nie można mówić o działaniu prawa wstecz. Nałożenie korekt finansowych z zachowaniem kryteriów z ww. przepisu nie może być oceniane jako naruszające zasadę pewności prawa.

Ponadto uregulowania dotyczące warunków dofinansowania umożliwiły stronie dokładne zapoznanie się z zakresem obowiązków, które na nią nakładano. Strona niewątpliwie wiedziała, że jest zobowiązana do przestrzegania warunków dofinansowania.

W zakresie zasady uzasadnionych oczekiwań uwzględnić również trzeba, że okoliczność, że korekty finansowe były wcześniej obliczane na podstawie innego taryfikatora w innej wysokości, nie oznacza, że nie może to ulec zmianie. Komisja (a za nią państwa członkowskie w ramach zaleceń) ma uprawnienie do zmiany wytycznych (taryfikatora). Wytyczne mają służyć właściwemu stosowaniu przepisów dotyczących korekt finansowych (art. 98 rozporządzenia Nr 1083/2006). A państwa członkowskie zobowiązane są zapewnić skuteczność przepisów unijnych. Słusznie wskazał organ, że strona w umowie o dofinansowanie została poinformowana

i wyraziła zgodę na to, iż w sprawach nią nieuregulowanych będą miały zastosowanie odpowiednie przepisy prawa wspólnotowego i krajowego, jak również, reguły, zasady i postanowienia wynikające z ww. przepisów, jak również Programu, procedur i wytycznych ustanawianych w ramach Programu.

Strona nie mogła zatem w sposób uzasadniony oczekiwać, że krajowy organ stosując w przyszłości art. 98 rozporządzenia Nr 1083/2016 nie będzie uwzględniał uwarunkowań unijnych związanych ze stosowaniem tego przepisu. Sąd zwrócił uwagę, że zmiana Wytycznych Komisji (co w nich wskazano) jest również następstwem uwzględnienia orzecznictwa TSUE.

W świetle powyższego, zdaniem Sądu zastosowanie Taryfikatora, na który powołał się organ nie narusza zasady pewności prawa ani zasady uzasadnionych oczekiwań. Jednakże, co już wskazano, nie oznacza to, że korekta dokonana przez organ jest prawidłowa.

Jako nie znajdujące uzasadnienia ocenił Sąd stanowisko prezentowane zarówno przez organ w decyzji, jak i przez stronę w skardze. Jak wynika z decyzji i skargi, obie strony sporu (niezależnie od wywodzonych z tego odmiennych skutków) traktują dokonanie korekty finansowej w sposób bardzo „mechaniczny”, to jest sprowadzający się do wybrania nieprawidłowości według stypizowanej (bądź zbliżonej) w taryfikatorze i w dalszej kolejności arytmetycznego obliczenia według wskaźnika procentowego przewidzianego w taryfikatorze.

Twierdzenie organu, że waga, charakter, strata finansowa dla funduszu zostały już rozważone w dokumencie Taryfikatora przyjętego uchwałą ZWD, który jest zgodny z zaleceniami Komisji i że w tym dokumencie dokonano już miarkowania korekt finansowych ze względu na kryteria z art. 98 rozporządzenia Nr 1083/2006 nie znajduje uzasadnienia, w świetle omówionego przez Sąd charakteru art. 98 ww. rozporządzenia i przytoczonego przez Sąd orzecznictwa TSUE dotyczącego tego przepisu. Wręcz przeciwnie po przyjęciu wytycznych obliczania korekt finansowych (taryfikatora) organ nadal ma obowiązek dokonywać ich na podstawie trzech kryteriów wymienionych w art. 98 rozporządzenia Nr 1083/2006, jak również wobec nieprawidłowości jednorazowej ma obowiązek uwzględnić i przeanalizować wszystkie aspekty i okoliczności towarzyszące powstaniu i skutkom tej nieprawidłowości w odniesieniu do tych kryteriów. Dokonując korekty organ winien również zachować jej proporcjonalny charakter. Taryfikator

może posłużyć do pierwszego obliczenia korekty, ale ostateczna jej wysokość musi być dokonana na podstawie ww. kryteriów.

Z tych samych powodów Sąd nie zaakceptował twierdzenia strony, że to wskaźniki z Taryfikatora decydują o ostatecznej wysokości korekty. Jak Sąd wskazywał korekty finansowe stanowią środek administracyjny nie karę i ich nałożenie jest konsekwencją ustalenia, że warunki wymagane dla uzyskania korzyści wynikającej z przepisów Unii nie były przestrzegane, co powoduje uznanie korzyści za nienależną. Tym samym nałożenie korekty zmierza do zneutralizowania konkretnego zaistniałego stanu naruszenia i właśnie skorygowania tej nienależnej korzyści. Takiego celu korekt nie zmienia również posługiwanie się korektami ryczałtowymi. W sprawie celem korekty jest więc zniwelowanie skutków przewagi konkurencyjnej, jaką strona uzyskała w wyniku naruszenia polegającego na niedopuszczalnej zmianie umowy – zmianie warunków wynagrodzenia (ceny ryczałtowej). Nie można tym samym traktować każdego naruszenia art. 7 upzp w ten sam sposób. Naruszenie konkurencji jest skutkiem określonego zachowania, którego ranga i końcowe efekty dla całego zamówienia mogą być różne. Dlatego korekty są uzależnione od tego jaki charakter ma nieprawidłowość, wagę, wpływ na finanse funduszu, jak również korekty muszą być proporcjonalne. Z tego też powodu przy nieprawidłowościach jednorazowych następuje ich indywidualizacja poprzez ocenę wszystkich okoliczności danej sprawy, które mają znaczenie dla ww. kryteriów i w konsekwencji na wysokość korekty.

Dodatkowo wskazano również, że unijne Wytyczne nie przewidują kumulowania stawek korekty w przypadku wykrycia szeregu nieprawidłowości w tym samym postępowaniu w sprawie udzielenia zamówienia; decyzję o stawce korekty podejmuje się biorąc pod uwagę najpoważniejszą nieprawidłowość (str. 8 Wytycznych, załącznik do Decyzji Komisji).

Sąd podkreślił, że analiza ww. kwestii dotyczących dokonania korekty finansowej winna znaleźć się w treści decyzji. W niniejszej decyzji takiej analizy brak. Decyzja sprowadza się wyłącznie do zastosowania wskaźnika z Taryfikatora, co jest nieprawidłowe i stanowi o wadliwości decyzji skutkującej jej uchyleniem. Decyzja w obecnym kształcie nie pozwala na ocenę prawidłowości obliczenia korekty finansowej.

W konsekwencji Sąd stwierdził, że w ponownie prowadzonym postępowaniu organ zobowiązany będzie dokonać korekty z uwzględnieniem stanowiska Sądu

dotyczącego art. 98 rozporządzenia Nr 1083/2006 w szczególności z uwzględnieniem orzecznictwa TSUE. Przy wstępnym obliczeniu korekty organ powinien posłużyć się Taryfikatorem (z dochowaniem przewidzianych w nim zasad). Natomiast przy ostatecznym obliczaniu korekty winien uwzględnić wszystkie szczególne okoliczności sprawy, które mają znaczenie w świetle kryteriów charakteru i wagi nieprawidłowości oraz straty finansowej poniesionej przez fundusze, jak również zasadę proporcjonalności.

Wybór czynników, jakie organ uwzględni dla zastosowania kryteriów z art. 98 ww. rozporządzenia leży w gestii organu. Sąd może tylko przykładowo wskazać na zasadność przeanalizowania okoliczności związanych m.in. z zaistnieniem nieprawidłowości, krajowymi uregulowaniami obowiązującymi i praktyką krajową na gruncie art. 144 upzp i cen ryczałtowych, zakresem w jakim za powstanie nieprawidłowości odpowiada strona, skutkami finansowymi dla funduszu (rzeczywistymi i potencjalnymi), wpływem na konkurencję, to jest na wybór wykonawcy (wybór wykonawcy nastąpił na podstawie kryterium ceny, może więc m.in. organ dokonać zestawienia cen z pozostałych ofert z wielkością/wartością cenową oferty wybranej po uwzględnieniu zmiany ceny; porównanie ceny po zmianach z cenami z innych ofert zobrazuje jak poszczególni oferenci zidentyfikowali przedmiot zamówienia i go wycenili). Rolą organu będzie zatem wskazanie czynników i okoliczności sprawy, które wzięły pod uwagę dla celów zastosowania kryteriów z art. 98 rozporządzenia Nr 1083/2006 oraz ich ocena. Zasadnym jest również, aby organ korzystał z dorobku orzeczniczego, w tym unijnego w aspekcie wyboru czynników, jakie brane są pod uwagę przy dokonywaniu korekt finansowych. Jednocześnie organ winien mieć na uwadze zapisy wytycznych Komisji, które m.in. wskazują, jakie czynniki ocenia się przy ocenie powagi nieprawidłowości, skutków finansowych, jak również kiedy nie dokonuje się korekty.

Informacja o działalności orzeczniczej Wydziału IV

Z wydanych w 2020 r. w Wydziale IV tutejszego Sądu orzeczeń na uwagę zasługują następujące orzeczenia.

Wyrok z dnia 8 września 2020 r. o sygn. akt **IV SA/Wr 127/20**. Powołany wyrok dotyczył przyznania świadczenia pielęgnacyjnego osobie, która dysponowała

już prawem do specjalnego zasiłku opiekuńczego i z tego prawa rezygnowała na rzecz korzystniejszego kwotowo świadczenia pielęgnacyjnego. Problematyczna była data początkowa przyznania dochodzonego świadczenia. Sąd uznał, że strona może jednocześnie zrzec się prawa do dotychczas pobieranego zasiłku i wystąpić o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego. Zdaniem Sądu, aby zagwarantować stronie wybór, o którym mowa w art. 27 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych, nie można wymagać od niej uprzedniej rezygnacji z przyznanego już świadczenia przed otrzymaniem zapewnienia organu, że drugie z tych świadczeń rzeczywiście zostanie przyznane. Według Sądu, stanowisko organu, aby strona w pierwszej kolejności zrezygnowała z przyznanego jej świadczenia - przed zbadaniem, czy spełnia pozostałe warunki do otrzymania świadczenia wybranego i korzystniejszego dla niej - wprowadza stan niepewności i zrodziła obawę co do tego, czy uzyska ona wybrane świadczenie w miejsce już otrzymywanego. Sąd stwierdził, że organ winien dążyć do takiego ukształtowania sytuacji prawnej strony, która pozwalałaby na uzyskanie przez nią uprawnień do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego już od momentu złożenia przez nią wniosku. Skład orzekający dostrzegł, że wprawdzie zamiana świadczeń niesłaby za sobą konieczność rozliczenia obu świadczeń ustalonych za ten sam okres, lecz organ mógłby tego dokonać poprzez wzajemną ich kompensatę i wypłacenie stronie różnicy pomiędzy wysokością przyznanego świadczenia pielęgnacyjnego a kwotą należnego specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Wyrok z dnia 4 grudnia 2020 r. o sygn. akt **IV SA/Wr 459/20**. W wyroku Sąd wypowiedział się odnośnie zwrotu kwoty tytułem przyznanej pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego w związku ze zwolnieniem policjanta ze służby przed upływem 10 lat od dnia jej rozpoczęcia. Sąd stwierdził, że jedyna materialnoprawna przesłanka zwrotu pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego rangi ustawowej została określona w art. 94 ust. 1a ustawy o Policji (dotyczy ona sytuacji skazania policjanta za określone przestępstwa), i że przesłanka ta nie pozostaje w związku ze stanem faktycznym rozpoznawanej sprawy. Uznał, że określenie w § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego przez policjantów dodatkowej materialnoprawnej przesłanki zwrotu przyznanej policjantowi pomocy finansowej wykracza poza zakres udzielonego Ministrowi w art. 94 ust. 2 ustawy o Policji upoważnienia.

W konsekwencji przyjął, że skoro tak, to brak było podstaw prawnych do żądania zwrotu od skarżącego uzyskanej przez niego pomocy finansowej, gdyż nie mógł podstawy takiej stanowić § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. Podsumował, że oparcie skarżonej decyzji oraz poprzedzającej ją decyzji organu I instancji na przepisie rozporządzenia wykraczającym poza ramy upoważnienia ustawowego stanowi naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy.

Wyrok z dnia 21 stycznia 2020 r. o sygn. akt **IV SA/Wr 460/19**. Orzeczenie dotyczyło możliwości odwołania ze stanowiska dyrektora szkoły w związku z jego długotrwałą nieobecnością związaną z udzieleniem urlopu bezpłatnego w celu wykonywania mandatu radnego. Sąd stwierdził, że z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo oświatowe nie wynika, aby podstawą do odwołania dyrektora szkoły były jedynie zawinione przypadki działania dyrektora i że przepis ten obejmuje również przypadki niezawinione uniemożliwiające faktyczne sprawowanie tej funkcji. Zauważył, że odwołany dyrektor do końca okresu piastowania tej funkcji, z uwagi na uzyskany mandat radnego, nie będzie mógł jej sprawować. Według Sądu, nie można przedkładać dobra zainteresowanego w utrzymaniu stanowiska nad interes publiczny, jakim jest właściwe funkcjonowanie szkoły. Sąd dostrzegł, że o ile w chwili składania skargi szkoła funkcjonowała prawidłowo, to niewątpliwie, w sytuacji, gdy szkoła posiada tylko jednego wicedyrektora, w przypadku jego nieobecności, funkcjonowanie szkoły w sposób prawidłowy może być zagrożone. Tym samym uznał, że zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek odwołania skarżącego z funkcji dyrektora.

Wyrok z dnia 10 czerwca 2020 r. o sygn. akt **IV SA/Wr 151/20**. Przedmiotem sporu pozostawała ocena, czy organ samorządu zawodowego doradców podatkowych wykazał w toku postępowania, że udostępnienie żądanych przez niego informacji publicznych, odnoszących się do sposobu korzystania przez organy skarbowe z normy zawartej w art. 70 § 6 pkt 1 *Ordynacji podatkowej*, umożliwiającej wszczynanie postępowań karnych skarbowych, a następnie zawieszanie na tej podstawie biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych, jest szczególnie istotne dla interesu publicznego. Sąd dostrzegł, że występując o udzielenie informacji publicznej strona zaakcentowała wątpliwości związane z dostrzeżoną praktyką organów skarbowych w zakresie sposobu korzystania z przepisu art. 70 § 6 pkt 1 *Ordynacji podatkowej*, a nadto wskazała, w jaki sposób zamierza wykorzystać

uzyskane od organu informacje (poprzez zajęcie stanowiska lub wydanie opinii w przedmiocie wszczynania postępowań karnych skarbowych w trakcie postępowań kontrolnych). W ocenie Sądu, ustalenie sposobu rzeczywistego stosowania przepisu prawa o szczególnym znaczeniu z punktu widzenia podatników, w sytuacji, gdy istnieją przypuszczenia, że może dochodzić do wykorzystania przepisu niekoniecznie w celu, jaki przyświecał ustawodawcy przy jego stosowaniu, może być uznane za realizujące szczególny interes publiczny. Zdaniem Sądu, nie można także mieć wątpliwości, że strona jest podmiotem, który ma konkretne możliwości wykorzystania żądanej informacji publicznej dla dobra ogółu. Innymi słowy, strona posiada w ramach swoich ustawowych i statutowych obowiązków potencjalną możliwość wpływu na zmianę praktyki stosowania art. 70 § 6 pkt 1 *Ordynacji podatkowej*. Z tych powodów uznanie przez podmiot zobowiązany, że strona nie wykazała wystąpienia okoliczności przemawiających za udostępnieniem informacji przetworzonej, Sąd ocenił jako bezpodstawne.

Wyrok z dnia 16 grudnia 2020 r. o sygn. akt **IV SAB/Wr 421/20**. W wyroku Sąd wyraził pogląd, że brak określenia formy, czy sposobu udostępnienia informacji publicznej, w treści samego wniosku o udostępnienie informacji publicznej nie stanowi braku uniemożliwiającego rozpoznanie takiego wniosku. Stwierdził, że w takim przypadku podmiot zobowiązany ma swobodę w wyborze formy, czy sposobu udostępnienia żądanej informacji publicznej. Przyjął, że jeśli wnioskodawca sam nie określił, w jaki sposób chce uzyskać informację publiczną i w jakiej formie, to każde działanie, skutkiem którego następuje przekazanie informacji, uznać należy za wypełniające obowiązek udostępnienia informacji publicznej.

Wyrok z dnia 31 sierpnia 2020 r. o sygn. akt **IV SA/Wr 137/20**. Sprawa dotyczyła obowiązku świadczeń rzeczowych na cele przygotowania obrony Państwa (na rzecz Sił Zbrojnych). Podstawę materialnoprawną rozstrzygnięcia stanowił art. 208 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 210 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd uznał, że ww. regulacje prawne zobowiązują spółkę akcyjną do oddania w używanie samochodu ciężarowego na rzecz 6 pułku pontonowo - mostowego. W ocenie Sądu - wbrew zarzutom skargi - ze znajdujących zastosowanie w sprawie przepisów w żaden sposób nie można wywnioskować, aby spółka podlegała ustawowemu zwolnieniu z obowiązku świadczeń rzeczowych na rzecz obronności. Zdaniem Sądu, z treści art. 208 ust. 1 ustawy jasno wynika, że zobowiązanym do oddania w użytkowanie posiadanych nieruchomości

oraz rzeczy ruchomych jest w zasadzie nieograniczony katalog podmiotów. Sąd stwierdził, że znajdujące się w posiadaniu spółki środki transportowe nie stanowią rzeczy ruchomej, o której mowa w art. 208 ust. 4 ustawy, to jest nie mogą być one w szczególności potraktowane jako urządzenia telekomunikacyjne. W opinii Sądu także okoliczność, że skarżąca spółka wykonuje zadania na potrzeby zwalczania klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków pozostaje bez wpływu na możliwość obciążenia jej ciężarami związanym z realizowaniem celów obronnych. Podobnie Sąd ocenił podniesione przez spółkę zastrzeżenia względem skarżonej decyzji, które wiążą się z realizowaniem innego rodzaju działań obronnych związanych z zaliczeniem spółki do kategorii przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym, czy też jej obowiązków wynikających z pełnienia roli operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego na gruncie przepisów ustawy - *Prawo energetyczne*.

Wyrok z dnia 25 listopada 2020 r. o sygn. akt **IV SA/Wr 284/20**. Sprawa została zainicjowana skargą Rzecznika Praw Obywatelskich na czynność Komendanta Placówki Straży Granicznej w przedmiocie stwierdzenia objęcia kwarantanną w związku z przekroczeniem granicy państwowej. Sąd stwierdził bezskuteczność zaskarżonej czynności oraz uznał uprawnienie uczestniczki do swobodnego poruszania się po terytorium RP i swobodnego opuszczania terytorium RP. Motywował, że objęcie uczestniczki kwarantanną, opartą na rozporządzeniu, w którym Rada Ministrów wykroczyła poza zakres przyznanego jej upoważnienia, w konsekwencji doprowadziło do czasowego wyłączenia przysługującej jej wolności poruszania się po terytorium RP i swobody jego opuszczenia. Wobec tego akt administracyjny wydany na podstawie takiego rozporządzenia Sąd uznał za wydany z naruszeniem art. 52 ust. 1-3 Konstytucji RP.

Wyrok z dnia 4 grudnia 2020 r. o sygn. akt **IV SA/Wr 324/20**. Sprawa dotyczyła skargi na decyzję Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego w przedmiocie odmowy reaktywacji w prawach studenta. Oddalając skargę w całości Sąd uznał, że nie można reaktywować w prawach studenta na kierunku studiów, którego uczelnia już nie prowadzi, a zwłaszcza w przypadku, gdy z mocy przepisów prawa utraciła ona uprawnienia do jego prowadzenia. Sąd podkreślił, że z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w badanej sprawie.

Wprowadzenie	3
Rozdział I.....	5
Wpływ spraw w 2020 r.....	5
Rozdział II.....	7
Postępowanie sądowe	7
Wydział I.....	7
Wydział II.....	7
Wydział III.....	8
Wydział IV.....	8
Wydział V	8
Rozdział III.....	14
Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	14
Informacja o wymierzonych grzywnach i instytucja sygnalizacji.....	14
Zagadnienia związane z prawem pomocy.....	14
Postępowanie mediacyjne i uproszczone.....	16
Pytania prejudycjalne	16
Rozdział IV.....	18
Podsumowanie działalności orzeczniczej Sądu	18
Informacja o działalności orzeczniczej Wydziału I	18
Informacja o działalności orzeczniczej Wydziału II	26
Informacja o działalności orzeczniczej Wydziału III.....	33
Informacja o działalności orzeczniczej Wydziału IV	49